

Redaktor naczelny: Dr. ALEKSANDER VOGEL.

Blura redakcyi: ul. Kopernika 1. 7. I. piętro otwarte od godziny 10 rano do godz. 1 w południe. Blura administracyi: ul. Kopernika 7. parter (sklep), otwarte od godz. 8 rano do 7 wieczorem bez przerwy. PRZEDPŁATA NA „GAZETĘ NARODOWĄ“ wynosi: w Lwowie i na prowincyi: za granicą miesięcznie 1 zł. 50 ct. 2 zł. kwartalnie 4 zł. 50 ct. 6 zł. 7 zł. 50 ct. półrocznie 9 zł. 13 zł. 15 zł.

Numer kosztuje 6 ct.

GAZETA NARODOWA

wychodzi w dwóch wydaniach: dla Lwowa o godzinie 8 rano — dla prowincyi o godzinie 7 wieczorem.

OGŁOSZENIA I PRZEDPŁATE przyjmują: we Lwowie: Administracja „Gazety Narodowej“, ul. Kopernika 7; w Paryżu: G. Adam Ciborowski 88 rue de Varenne Paris; we Wiedniu: Haasenstein & Vogler (Otto Mass) Wollzeile 6-8-Schallek Rudolf Mosse Seilerstraße 2 — A. Oppelk Grödenberggasse 12 — M. Dukes Nachf.: Max. Aug. Feld & Emerich Lessner Wollzeile 6-8-Schallek Wollzeile 11 i J. Danneberg, II. Praterstr. 33; w Hamburgu: A. Steiner; w Frankfurcie: M. M. Haasenstein & Vogler i G. L. Daube & Comp. w Warszawie: Reichmann & Freidler. CENA OGŁOSZEN: Ogłoszenia zrywane na jednodzienne wiersz drubnym drukiem lub jego miejsce 10 ct. — Nadesłane za wiersz lub jego miejsce 80 ct. — Głosy publiczne za wiersz lub jego miejsce 60 ct. — Prywatne korespondencya 8 ct. od wiersza.

Lwów 8 sierpnia.

Wasyliczszyn, sprawca zamachu na ks. infułata Hausmanna, został już po raz któryś uznany przez lekarzy za umysłowo chorego, prokurator więc zastanowił dalsze przeciw niemu dochodzenie karne i dziś właśnie Wasyliczszyn oddany został gminie m. Lwowa, do której przynależą, aby się nim zajął. Wasyliczszyn zostanie oddany do zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie, skąd po miesiącu lub dwóch jako nieuleczalny zostanie wypuszczony. Znowu więc przypomniała się nam czekająca od szeregu lat załatwienia sprawa braku zakładów dla nieuleczalnych obłąkanych w Galicyi. Zakład kulparkowski i zakład św. Łazarza w Krakowie pomieścić mogą najwyżej około 1300 chorych, a przyjmują głównie takich, co do których zachodzi nadzieja ich wyleczenia. Tymczasem statystyka wykazuje, że w Galicyi jest około 12.000 obłąkanych. Coż się dzieje z tą całą masą nieszczęśliwych? Mała tylko część z nich ma zamieszanie rodziny, które mogą dostarczyć swoim chorym należytej opieki. Reszta zdana jest na miłosierdzie publiczne, na „opiekę gmin“, które, co notorycznie wiadomo, żadnej im opieki nie dają. Przecież po stoletcznym miesiącu Lwowie włoży się kilkanaście osobników obłąkanych, stanowiących pośmiewisko i wstrętą zabawę motłochu ulicznego. Po wsiach los tych nieszczęśliwych jest straszny. Ale między tymi obłąkanymi jest wielu niebezpiecznych i szkodliwych; są oni często kłeską gmin i okolic. Typowym jest wypadek owego szalenca, który trzy razy wiesz awoją podpałał i dwóch morderstw się dopuścił. Po każdej zbrodni więziono go, poddawano badaniom lekarskim i wypuszczano na wolność, jako umysłowo chorego, dając mu możność popełnienia nowej zbrodni. Chłopi okrutnie się mścą na takich szalencach; czasem na śmierć ubijają. I stosunki w tym względzie się nie poprawiają, póki nie stanie w Galicyi dostateczna ilość zakładów dla obłąkanych, gdzieby netylko ci, których jeszcze wyleczyć można, ale i nieuleczalni znaleźli schronienie i opiekę. Sprawa braku domów dla obłąkanych od czasu do czasu, zwłaszcza po wypadkach, jak niniejszy z Wasyliczszynem, bywa wenytlowana, czasem porusza ją jakieś zebranie lekarskie i znów zostaje złożoną do aktów, do tej wielkiej szafy, w której spoczywa tyle spraw niezalutwionych a załatwienia ciągle się domagających.

Omawiając sprawę „pojizdki“ ruskich postów do Wiednia pisze Ruslan, że „polskie dziennikarstwo aż się trzęsie z ciekawości, co ruscy postowie mówili z dr. Koerberem, a że sumienie u tych dzienników nie ze wszystkim czyste i spokojne, o toż one same domyślają się, że pewnie Rusini powieźli skargi na teraźniejsze stosunki polityczne w kraju“.

„Gascie Nar. może być to — pisze dalej Ruslan — niemile i ona wyraźnie na to naprowadza, że niby Barwiński i towarzysze zapewnili sobie po cichu protekcję z Wiednia, mogą nie oglądać się na Lwów, ależ ona powinna nie zapominać, że żyjemy w Austrii, że Galicya jest austr. krajem koronnym, i że władze krajowe obowiązują się tak kierować sprawami, żebym zarówno były zaspokojone potrzeby także drugiej

narodowości w kraju, ruskiej, choć ona zwyciężnie w sejmie reprezentowaną jest jako mniejszość. Skoro większość sejmowa w poczuciu swej przewagi zapomina o tem, że i mniejszość chce żyć swem życiem i nie chce przynajmniej *sum cuiusque*, to niech nie skarży się potem, gdy Rusini mówią o swych sprawach i potrzebach w Wiedniu i kiedy tam rząd centralny z państwowego obowiązku musi nieraz naprawiać to, co popsuto tu w kraju“.

Na tego rodzaju argumenty nie warto odpowiadać. Nigdy przeciw Rusinom z zajądłością nie występowałyśmy a i tym razem gromów na nich nie rzuciliśmy, „pojizdka“ postów ruskich do Wiednia ze skargą — nie była bowiem dla nikogo z Polaków niespodzianką. Przyszliśmy się już do tego rodzaju skarg. Jakże zaś stanowisko zajęła cała prasa polska w tej sprawie, mieli sposobność nasi czytelnicy poinformować się z przytoczonych przez nas raczej głosów tej części prasy polskiej, która nie zalicza się wcale do obrońców większości sejmowej.

W końcu Ruslan, zwraca uwagę, aby Rusini „jednostronnem postępowaniem szowinistycznego polskiego dziennikarstwa i polskich zagorczalców nie dali się zwieść z obranego szlaku“.

Zdarza się często nie tylko w polityce, ale i w życiu prywatnym, że ktoś, zwłaszcza krzywdziciel, obawiając się, aby drugi, ten krzywdzony, czegoś dla swej obrony nie przedsięwziął, wprawia w niego, iż tego już dokonał, a czyni to w tej nadziei, iż tak uprzedzając wypadki, które tylko możliwe są, ale nie konieczne, przeszkodzi ich dokonaniu. Tak teraz Prusacy ciągle w nas wprawiają jakieś zbliżenie się, czy porozumienie z Rosyją, jakieś idee państwowe. Charakterystycznym w tym względzie jest artykuł w ostatnim numerze *Germanii*, która po ostatnich znanych zajęciach przy wyborze w okręgu dnieburskim, uczuwa lęk przed Polakami, jaki od dawna już przyprawia o zawroty głowy prasę hakatyjską.

„Jakkolwiek nie można jeszcze mówić — pisze *Germania* — o zmianie systemu rządu rosyjskiego wobec Polaków, przecież widocznym jest coraz większe zbliżanie się Rosyan i Polaków. Tak w rosyjskim, jak i w polskim obozie odzywają się coraz częściej i wpływowsze głosy, przemawiające za rosyjsko-polską ugodą. Tak w rosyjskich, jak polskich pismach czytają się w ostatnim czasie odezwy, wzywające do zaniechania walki pomiędzy dwoma największymi narodami słowiańskimi, aby stanął do wspólnej walki przeciw niebezpieczeństwu pangermanizmu. O zupełnem pojednaniu się Polaków i Rosyan nie można wprawdzie chwilowo jeszcze mówić, ale że pewne porozumienie i to w znacznie większych rozmiarach aniżeli to dotąd wydawało się możliwym, istotnie przychodzi do skutku i jest nieuniknionem, to jest — jak to codziennie można słyszeć w warszawskich, rosyjskich i polskich kołach — tylko kwestją czasu“. Szkoda, że niemieckie pismo nie wyciąga stąd od razu nauki dla swego rządu.

Włoski wicekonsul w Tryeście, hrabia Caccia Dominioni zjawił się dnia 2 bm. u namiestnika hr. Goesa i żądał zadośćuczynienia za to, że słowiańscy robotnicy w

okolicy Tryestu obili kilku włoskich robotników w kamieniołomach. Przedstawiciel Włoch twierdził, że w tym wypadku powodem wadzi nie była walka konkurencyjna o chleb, ale zawiść narodowościowa. Namiestnik przyrzekł sprawę zbadać i winnych pociągnąć do odpowiedzialności. O toż jak dziś donoszą, sprawa przedstawiała się następująco: Bójka miała miejsce w kamieniołomach Botacz w gminie Draga, w których około 40 włoskich poddanych znalazło zajęcie. Ci Włosi jednak dokonali w sąsiedniej wiosce Borszt, gdzie mieli noclegi, mnóstwo kradzieży, a nadto prowokowali ciągle ludność słowiańską, śpiewając obrażające Słowian pieśni i wyszydzając narodowość słowiańską. Tego było wreszcie i cierpliwym Słowianom za wiele. Włoski konsul zaś widocznie nie ma nic do roboty, kiedy ujmuje się za takimi wyzwałkami.

O całym tym wypadku nie wspominalibyśmy, gdyby on nie był znaczącym objawem irredenty włoskiej, która nie zaprzestaje swej roboty przeciw Austrii zwróconej.

Gdy w r. 1866 Włochy, jakkolwiek pobite przez Austriaków, otrzymały za interwencyą pruską, Wenecyę, patriocy włoscy doszli do przekonania, że po tym prencie musi przyjść wkrótce drugi, w postaci Tryestu i południowego Tyrolu. W całych Włoszech mówiono, pisano i poetyzowano o *Patria irredenta*, o Włochach w Tyrolu i Gorycy, którzy jeszcze nie są „wybawieni“ z pod jarzma austriackiego. Gdy jednak po r. 1871 przyszło trójprzymierze do skutku, ci patriocy włoscy musieli zamilknąć. W ostatnich jednak latach idea Wielkich Włoch wyszła znowu na światło dzienne i z dniem każdym staje się krzykliwszą. Teraz irredenty włoskiej nie wystarcza już Tryest, Gorycja i Trydent, marzą już o całym morzu Adryatykiem, otoczonym włoskim posiadłościami: Istrią, Dalmacyą, całą Albanią od Skutary aż do Prewezy. Głównym siedliskiem tej wielkowskiej agitacyi jest klub tryesteński w Rzymie, a agitacya ta nie pozostaje bez skutku. Przewraca w głowach ludności i nawet ci, których nędza zmusza do szukania zarobku na ziemiach im obcych, idą z przekonaniem o swej wielkości, swych prawach i prowokując ludność krajową, wywołują zatargi i wadnie narodowościowe, czego znów korzysta włoska prasa irredentyjska dla przedstawiania w swem świetle trójprzymierza. A to trójprzymierze poczyna z każdej strony wiednąć, jak drzewo, sztucznie wyhodowane i na niedopowiednim gruncie zasadzone, gdy mu troskliwej pielęgnacyi zabraknie.

Ruch wyborczy.

Lwów 8 sierpnia.

Rozmaite pisma skoncentrowane, ludowe i opozycyjne wystąpiły z wielkim zapalem przeciw „najazdowi obszarników i konserwy“ na mandaty poselskie z miast. Impuls do tego miała im dać pogłoska, puszczona w obieg chyba przez nie same, że p. August Gorayski „przerzuci się“ z gmin wiejskich okręgu krośnieńskiego na kuryę miejską Jasio Krosno, a mandat samoborski chce zdobyć p. Juliusz Giżowski. Co do tego ostatniego, to dzienniki te, jak kandydaturę jego wiedzy i woli światu obwieścić, tak następnie również bez wiedzy jego ją cofnęły; u tymczasem ani nigdzie jej nie zgłaszał, ani też tem sa-

mem nie potrzebował wycofywać. Podobnie ma się rzecz z p. Gorayskim. Ogłosił go te pisma bez jego wiedzy, woli i bez jego zgłoszenia się, jako kandydata na kurę miejską — a że jej same dotychczas jeszcze nie cofnęły, przeto upoważnieni jesteśmy oświadczyć, iż p. Gorayski jej wcale nie zgłaszał i wcale nie ma zamiaru z dotychczasowego swego okręgu i swojej kurii „przerzucić się“ na inny okręg lub inną kurę. „Najazd obszarników i konserwy“ na okręgi miejskie odbył się tedy tylko w wyobraźni pism opozycyjnych.

Budki 7 sierpnia.

D. tymczasowy poseł gmin wiejskich tutejszego okręgu lekarz dr. Jakiński, nie oświadczył się, czy będzie kandydował ponownie. W razie ogłoszenia jego kandydatury, popartą ona zostanie — na wypadek zaś, gdyby p. Jakiński nie dał się nakłonić do postawienia swojej kandydatury, poruszana jest myśl wysunięcia p. Stanisława Balla.

Brody 7 sierpnia.

Odbył się tu sejmik relacyjny zwolany przez p. Barwińskiego. Wprawdzie uchwalono rezolucyę, wyrażającą postawi zaufanie i zaproszono go do ponownego kandydowania — zapal jednak zgromadzonych był słaby.

Zaleszczyki 7 sierpnia.

Dotychczasowy poseł z tutejszego powiatu przez wydział kraj. p. Chamic nie zgłosił swojej kandydatury — wobec czego na wczorajszym zebraniu wyborców IV kurii, które odbyło się pod przewodnictwem p. dr. Adama Głażewskiego, wólcianin postawił kandydaturę p. Tadeusza Cięńskiego. Mimo, że p. Cięński tłumaczył, iż woli pracować dla dobra ludzi w mniejszym zakresie działania, jako prezes rady powiatowej, tem gorliwiej, o ile mniej będzie mieć innych zajęć publicznych, że nie tyle czuje się politykiem, ile gospodarzem-rolnikiem a interesy wólcianin tego okręgu, jak zawsze w nim znajdowały gojącego ordonownika, tak i bez mandatu poselskiego w nim znajdują — obwołany został jednomyślnie kandydatem i polecono komitetowi miejscowemu, aby przedłożył tę kandydaturę centr. komitetowi do zatwierdzenia.

Trembowla 7 sierpnia.

Do onegdajszej korespondencyi o wyborze tutejszym z gmin wiejskich przagnę dorzucić jeszcze kilka słów. W komitecie miejscowym nie ma dotychczas porozumienia, albowiem za wiele kandydatów podniesiono bez wiedzy interesowanych i ci nie mogli się dotychczas oświadczyć, czy zgadzają się na postawienie swej kandydatury. Dotyczy to przedewszystkiem kandydaty Jerzego hr. Baworowskiego z Ostrowa i p. Bogusława Cięńskiego. Za hr. Baworowskim przemawiają liczne rzeczy, — za p. Cięńskim znowu to, że kandydaturę jego popiera bardzo ruchliwe grono.

Kandydatura ruska również nie jest tu ustalona. Jedni powiadają, że Romaniczuk pojździe tutaj, inni wymieniają Zaloneckiego, byłego kandydata tutejszego adw. dr. Frischa.

Bóbrka 8 sierpnia.

Z prawdziwym żalem zanotować należy, że dotychczasowy poseł naszego okręgu, prezes Rady pow. p. Witold Niezabitowski, który mnóstwo zasług w naszym powiecie położył i zaufanie ludu swą gorliwą pracą zdobył, oświadczył całkiem stanowczo na zebraniu wyborczym, iż o mandat poselski się nie ubiega. W miejsce swoje zaproponował p. dr. Stanisława Mysłowskiego, którego też kandydaturę przyjęli wyborcy, widząc, iż nie zdolają przełamać postanowienia p. Niezabitowskiego co do usunięcia swojej kandydatury.

Ze strony ruskiej jest tu agitacya szalenie rozwinięta.

Borszczów 7 sierpnia.

Na zebraniu przedwyborczym uchwalono ponownie kandydaturę czcigodnego marszałka Mieczysława hr. Dunin Borkowskiego. Kandydatura ta ma powodzenie zapewnione, lud bowiem jest długoletniem doświadczaniem przekonany, iż równie życzliwego i sercem sobie oddanego posła znaleźćby nie mógł.

Kraków 7 sierpnia.

Z gmin wiejskich ponownie kandyduje wólcianin Franeisek Wójcik, ludowiec, który rozwiniął za sobą bardzo czynną agitacyę. Przeciw niemu stronnictwo ks. Stojalowskiego stawia kandydaturę ks. Szpondra, który, jeśli nie zaniedba pracy około dnia się poznać wyborcom, może Wójcika zwyciężyć. Wólcianin Ptak, który miał zamiar ubiegać się o mandat, celem powiększenia szans wyboru ks. Szpondra kandydaturę swoją cofnął.

Pilzno 7 sierpnia.

Donoszę, że kandydatura u nas nieustalona; dotychczasowy poseł Mateusz Warzecha nie widząc szans wyboru, nie czyni dużych zabiegów; komitet powiatowy postawi zapewne kandydaturę notaryusza tutejszego p. Bujnowskiego — natomiast ich Stanisławski na zebraniu, gdy zaproponowaną została kandydatura dr. Bronisława Dulęby, em. urzędnika Wydziału kraj., cofnął się, oświadczając, iż nie mógłby dr. Dulębę zwalczać, wiedząc, że ten od chwili zawiązania się Kolek rolniczych aż po dziś dzień dla sprawy tych Kolek rolniczych mozolnie pracuje. Przemówienie dr. Dulęby zrobiło na obecnych bardzo dobre wrażenie, a że w powiecie tutejszym jest aż 26 kolek, których członkowie osobiście niejednokrotnie właśnie w sprawie Kolek rolniczych mieli sposobność z nim się zetknąć, więc wybór jego nie byłby wykluczony. Ludowcy na wybór tutejszy wpływu mieć nie będą.

Wieliczka 7 sierpnia.

Na zgromadzeniu w Trąbkach (pow. wielicki), zwołanem przez właściciela Biskupic, p. Miroszowskiego, który wygłosił krótkie przemówienie kandydackie, powołując się na zaufanie, jakie ma wśród wólcianin, przemawiał także stojalowszczyk, inż. Skolyszewski, który zaznaczył jednak, że nie staje jeszcze jako kandydat, czeka bowiem uchwały rady swojego stronnictwa. Szanse wyboru p. Skolyszewskiego są znaczne, stojalowszczyk mają tu bowiem grunt wyrobiony.

Brzesko 7 sierpnia.

Na niedzielne zgromadzenie wyborców z powiatu brzeskiego wykwazywał ludowiec, dotychczasowy poseł dr. Bernadzikowski, co zdziła

Z teki sędziego śledczego.

(Historja prawdziwa, zestawiona z zapisków znalezionych przy skartowaniu aktów.)

(Dzięk dalszy)

Przyznaję, bez wstydu i rumieńca, serce mi biło, przejęty byłam doniosłością mego zadania.

— W imieniu prawa, otwórzcie! — rozległ się po chwili powtórnie donośny głos Masłakiewiczza wśród majestatycznej ciszy nocej.

Jeszcze nie przebrzmiał głos jego, gdy naprzęto słuch mój uchwycił charakterystyczny krzyk, jakby drzwi otwieranych ostrożnie, na zardzewiałych zawiasach, i równocześnie prawie z dziedzińca z przeciwległej strony domu, rozległ się głos donośny:

— Halt wer da! — a po chwile, ten sam głos:

— Stać, bo strzelam! Błyskawica nie przelatuje tak prędko z niebios na ziemię, jak ja wkoczyłem na dziedzińiec, za mną wachmistrz, za wachmistrzem Makucziński, ale nas wszystkich wyprzedził Masłakiewicz. Zjawił się przedemną choć nie wiem którędy, kiedy i jak wyskoczył przedemnie.

Obrazek, który mi się przedstawił, byłby w każdej chwili wywołał szaloną wesołość.

Wzrok mój padł najpierw na jakiś biały, niski słupek; na którym wyprężony jak w chwili sakramentalnego: Melduje się po służbie, — rękę trzymał Masłakiewicz, obok stał żandarm, lewą nogę wysunął naprzód, karabin trzymał oburącz pochylony nieco ku ziemi tak, że końcem bagneta dosięgał prawie białego słupka.

Postąpiłem krok naprzód. Na białym słupku urządziłem rudą brodę okalającą bladą, prawie równie białą twarz żyda, którego za bielizną na karku trzymał Masłakiewicz.

— Nie uciekiesz — krzychał.

— Schafer ucieka — przemknęło mi przez głowę, a w tej chwili słupek jęknął:

— Gewalt, a weg mit dem Messer, joi gewalt!

Słupek biały podniósł się jakby pociągnięty maszyną do góry, ale w tej chwili znowu powrócił do dawnej pozycyi:

— Ech kann nicht aushalten, panie fir! miejsce Boga w sercu, ja muszę pojźć. Gewalt!

— Stać, bo strzelam!

— Co to szczyłam? wie heist? po co pan ma szczyłać, czego pan u noc ma szczyłać, t jest gwałt, napad. Człowiek nie może wychodzić i z własne chałupy. Co jest? ja muszę chodzić.

— Ani na krok się nie ruszać! Chciałeś pan uciekać!

— Co jest uciekać, wie hajst uciekać?... Ja dopiero wczoraj na święta przyjechał i potrzebował wychodzić, to się może trafić w największe państwo, za co to jest aresztować? — wołała biała kupka nie zmieniając pozycyi, a żandarm stał równie nie drgnawszy, poważny z baguetem wprost w kupkę skierowanym.

W pierwszej chwili przyszło mi na myśl, że to podstęp, którego pan Schafer chce użyć, aby umożliwić sobie ucieczkę, on jednak nie namyślając się dłużej, złożył dowody rzetelności swoich zamiarów i błąd, drżący, prawie trzęsący się powrócił do izby, gdzie panował krzyk, płacz i lament żony, dzieci i nie wiem już kogo jeszcze, bo spało w tej izbie dusz kilkanaście.

Zrobiono światło, rozpocząłem badać Schafera z czego pan Makucziński wcale zadowolony nie był, mrużąc, że jutro także dzień będzie i że szanowny Schafer, winien czy nie winien, może się przepasać w areszcie, a przestuchanie mogłoby nastąpić jutro.

Pokazało się jednak, że listy gończe sądu lwowskiego odnoszą się do węgierskiego żyda Ignacego Schefera, który nie był identyczną osobą z naszym domowym wulgarnym lcyiem Schaferem, który nigdy na Węgrzech nie był, od całego szeregu lat mieszkał stale we Wiedniu, gdzie jako domokrąca, czyli mówiąc technicznym wy-

razem koczber, w koszu swoim nosił od fig, mydeł i pularosów zaczawszy, a na „ciekawych“ fotografiach skończywszy: „wszycoko co jasny pan potrzebuje“.

Wylegitymował się prędko, a nawet okazując na talerzu reszki śmietany, cebuli i ogórków udowodnił, dlaczego nie mając myśli ucieczki z fałszowanymi banknotami, zaprzagnął proaicznie przechadzi przy kasyjcu, co go wprowadziła w tak niezwykłą sytuacyę pod bagnet żandarmski.

W kilka lat później, gdy w ulubionej restauracyi sp. prezydenta dr. Weigla, zwanej „zum Bazar“, objad z nim jadać zwykłem, jawił się tam często lcy Schafer ze swoim koszem, witał się ze mną jak z dobrym znajomym a prezydent każdym razem kazał sobie opowiadać historję tej niesfortunnej rewizyi.

Co prawda, najbardziej był zmartwiony wachmistrz żandarmeryi.

— Żebym nie znalazł tak dobrze — mówił mi tonem pocieszenia — tego bydlaka Masłakiewiczza, tobym myślał, że sobie drwiny urządził. Nie przyjdzie to się poradzić, nie powie nic, nie zwietrzy i buch głupstwo. To panie jest taka rzecz, że jutro całe miasto, ale co, cały powiat rzyced będzie ze śmiechu, bo to panie nikt nie wie, że człowiek musi robić rewizyę jak są dane i nie zawsze udaje się na pewniaka; ha, cóż robić, to trudno!

Odesłał żandarmów do kasarni, a odprawa dziając mnie do domu, opowiadał:

— Ja tu panie za temi dziesiątkami dniami nocą lażę i depcę i szukam i śledzę, ale ja mam całkiem inne poszlaki, inne drogi. To jest panie tak: pieniądze przychodzą z Węgier, to pewna, po każdym jarmarku, czy tu, czy w okolicy pokazują ich się panie huk dziesiątek. I zawsze widzę tu tego żyda, co się włoży, a dawniej go, panie, nie widywałem. Trudno mi go tak aresztować i rewidować, ale już ja sobie okazyę znajdę.

Iż wie, jk się tam w mieście na rewizyę zapatrywano, ale pocciwy prezes był tak zmartwiony, że ani słowem o tem nie wspominał, a ja widząc jego zgrzyotę, także milczałem.

Masłakiewiczza położył, wysecht, krył się, a jeżeli go dojrzał, z podwojną energią prostował się, w oczach jego czytałem ból, czuł się skompromitowany i gdyby był ministrem, wzięłby dymisję.

Na drugi dzień przy obiedzie prezes zapadał w ciągłą zadumę, pani prezesowa surowo nań patrzyła, ale biedaczysko, co się ocknął, to znowu się zamyslił. Wreszcie rzekł:

(C. d. n.)

dia ludu. W odpowiedzi na to przemówienie stojący Wincenty Pilch zarzucił dr. B., że on to przyczynił się do rozbitcia klubu posłów ludowych, i odepchnięcia od niego sześciu członków i postawił Wincenty Pilch swoją kandydaturę. Do uchwały nie przyszło, stojący Wincenty Pilch bowiem więcej takiej samą ilość głosów, jak ludowcy.

Zdaje się, że przeciw dr. Bernadzikowskiemu, stojący Wincenty postawił kandydaturę Pilcha a komitet powiatowy zalecił wybór p. Götza-Okoćmiskiego.

Gerlice 7 sierpnia.

Wczoraj odbyło się wśród bardzo licznego udziału włościan tak polskich jak ruskich, posiedzenie komitetu wyborczego na powiat gerlicki w sali tutejszej rady powiatowej. Przewodniczył p. Edward Milkowski. Wybrano ścisły komitet wykonawczy, w skład którego weszli jako przewodniczący p. Edward Milkowski, jako zastępca ksiądz Kopystiański, gr. k. proboszcz, jako członkowie Barzykowski i dwóch włościan. Postawiono dwie kandydatury, p. Plockiego wł. dobr i ks. proboszcza Kielara z Siar. Komitet odrzucił decyzję co do kandydaty na później, postanowiliśmy do 15 bm. termin do zgłaszania tych kandydaty. Wśród obecnych było około 80 włościan, z tego około 30 Rusinów. Obrady odbyły się spokojnie.

Nowy Targ 6 sierpnia.

Mylnie ktoś poinformował *Gazetę Narodową*, jakoby dotychczasowy poseł tutejszego okręgu wyborczego gmin wiejskich, dr. Jan Bednarski, nie kandydował. Na zebraniu przedwyborczym przeważnie z wójtów złożonym składał dr. Bednarski sprawozdanie poselskie, i uzyskał nietylko wotum zaufania, ale także wezwano go do kandydowania na dalszy okres wyborczy. Dr. Bednarski ofiarowaną mu kandydaturę przyjął i zdecydowany jest nie ustąpić dr. Chramcowi. (Przyg. Redakcyi: Będzie to walka czysto osobista, gdyż dr. Bednarski i dr. Chramiec nie różnią się pomiędzy sobą co do barwy politycznej).

Katowice 7 sierpnia.

Ze strony ruskiej opozycji z całą forszą popieraną jest tu kandydatura na posła gmin wiejskich tutejszego okręgu dra Kosa, znanego radykała ruskiego. Przeważająca była wiadomość, podana w tych dniach w *Gazecie Narodowej*, jakoby przeciwko Kosowi kandydował dr. Wurst, tutejszy lekarz powiatowy. Co prawda — wywiemy na niego nacisk, ażeby postawił swoją kandydaturę, która miałaby wszelkie widoki zwycięstwa, ponieważ dr. Wurst jest niewątpliwie najpopularniejszą osobistością w naszym powiecie. Z niewiadomych powodów waha się on dotąd oświadczyć stanowczo, czy przyjmuje kandydaturę, lub nie? Mówią tu także — wobec wahań się dr. Wursta, o kandydaturze p. Henryka Mierzeńskiego, właściciela Dubowic.

Z dzienników ruskich.

Ruslanowi donoszą z podhajeckiego: „O jakimkolwiek ruchu wyborczym w powiecie nie dotąd nie słycać. Zapowiedziała *Swoboda* kandydaturę dr. Sawczaka, i więcej nie się nie robi. W sprawie kandydatury p. Lityńskiego becyrkowcy z wydziału jeżdżą nocami i dniami i agitują potajemnie (!) z wielką energią. Z tego wszystkiego wynika, że trzeba dużo pracy, aby uszkodzić kandydat ruskich.“

Diło donosi: W Żółtki w odbyło się 3 bm. przedwyborcze zgromadzenie, zwołane przez „wydział żółk. ruskiej rady“ przy udziale 10 księży i 100 chłopów. Postawiono kandydaturę dr. M. Korolę; ten się zrazu wymywał brakiem czasu, a potem kandydaturę przyjął, Koresp. *Diła* pisze, że „miarodajne koła rządowe tj. polskie ofiarowały(?) mu mandat z Rawy Ruskiej, aby w Żółtki przeprowadzić kandydata polskiego. „Część jego na to nie pozwoliła i on mandat z rąk „pogromców Rusi nie przyjmie.“ (Także dobry sposób agitacji!) *Diło* wzywa do popierania Korolę, aby nie z biedą przelał, ale przeszedł znaczną większość.

Diło donosi dalej, że w Niemirowie stał przed wyborcami ks. Jan Kiprian, jako kandydat. Popolską mowę zakończył słowy: „Skoro my Rusini nie wzięliśmy się teraz za ręce i nie wybieramy większej liczby naszych posłów, to już naprawdę kopmy sobie grób.“ Po innych tego rodzaju przemowach kandydaturę parocha Kipriana przyjęto.

Haliczanin notuje, że komitet wyborczy ruski w Kołomyi, na zgromadzeniu przedwyborczym, odbytem tam 2 bm. ogłosił kandydaturę dr. Dydukiewicza.

W dolinańskim tamtejsza Selanska rada postawiła kandydaturę ks. Teodora Bohaczewskiego, parocha wsi Lecówki.

W buczackiem, we wsi Słobodzie złotej odbył się 4 bm. wiec, na który przybyło 200 chłopów. Ogłoszono kandydatem T. Starucza. W brzeżańskim rozbito się atoli konsolidacja ruska i kacapy naprzekór narodowcom, jak twierdzi *Ruslan*, stawiają swego kandydata „choćby z tego mieli skorzystać Polacy“.

Haliczanin prowadzi z *Diłem* polemikę co do kandydata ze Stanisławowskiego. Kandydatem „Narodnego D. mu“ jest Rubczak a nacjonalno-narodowej partii włościanin Huryk.

W lubaczowskim (okręg cieszanowski) Rusini stawiają kandydata włościanina z Brusia Teodora Podhoreckiego. Wiec odbył się 4 bm. w Lubaczowie, następnie w Cieszanowie. Oleszyczach i znów w Lubaczowie.

Jak się bawi Szwajcarycy?

Zurych, w sierpniu.

Lat kilka przemieszkawszy w Szwajcaryi i z obyczajem tedy miejscowym obyty, nie od dziś przyszedłem do przekonania, że niema chyba społeczeństwa drugiego, któreby się tak bawić umiało i tak bawiło, któreby wprost, na pierwszy rzut oka sądzone, zwłaszcza w sezonie letnim, nic innego prócz zabawy nie miało na celu. Do przekonania tego przyszedłem dawno, rok wszakże bieżący, ilością zabaw i liczbą wszelakich uroczystości, nawet tak z góry przygotowanemu na nie, jakimś wyjątkowym, dziwnie rozbawionym wydał się rokiem.

Bo i posłuchajcie tylko, a wymieniam same tuż: połączone z nieustannymi uciechami dwie wystawy: w Bazylei i Vevey, t. zw.: *Tir fédéral* czyli związkową uroczystość strzelniczą, w Lucernie pamiątkowy obchód przyjęcia rzeczypo-spolitej genezewskiej do związku, 400-letnie rocznicę wstąpienia do związku: Bazylei i Szafluzy, wielki popis kompozytorski muzyków szwajcarskich w Genewie, no i bez liku uroczystości pomniejszych, z których jedna, dla przykładu, omówię kilku słowami poniżej.

Przedewszystkiem jednak wzmianka należy się uroczystości strzelniczej, obejmującej całą Szwajcaryę, na wskroś patriotycznej, a powtarzającej się od roku 1828 roku wprowadzenia jej w życie, co dwa lata — tak iż *tir fédéral*, święto zakończone w Lucernie, był 87 z rzędu.

Uroczystość ta odbywa się w różnych kantonach kolejną. Na rok już przed terminem rozpoczyna się po kraju zbieranie składki na nagrody dla strzelców i grup strzeleckich, prym zdobywających w popisie. Sumy, tą drogą ostatnimi laty zbierane, przenosiły przeciętnie 200.000 fr. Kubków honorowych, puharów, zegarków, wienców i t. p. setki i setki dostają się co lepszym strzelcom, i jest nadzieja, iż niezadługo do święta szukać trzeba będzie Szwajcary, któryby w ten sposób zdobytego nie posiadał zegarka lub nie z honorowego puhara pił wino. Popis rozpoczyna się od ceremonialnego wielce przewidzienia związkowej chorągwi towarzystw strzeleckich z miejscowości, w której odbywał się przed dwoma laty i gdzie przez dwa lata spoczywała, na miejsce bieżącego popisu, a więc w tym roku z Neuchatelu do Lucerny. Następnie kolejną, kanton za kantonem, każdy swoją kantonalną zwozi chorągiew, którą uroczystość, na czas trwania popisu, składa w ręce władz miejscowych, przyczem wypowiedane bywają mowy w imię wprost zdumiewające. Albowiem Rousseau już stwierdził, iż Szwajcary: „sont des grands arangeurs“. Zbytecznym prawie dodawać, iż uroczystości przewodniczy sam prezydent związku wraz z delegatami izb i trybunału związkowego, w otoczeniu zapraszanych zawsze przedstawicieli państw. Po za urządzeniem t. zw. *Stand'u*, t. j. samych strzelnic, „gwoździem“ sprawy jest urządzenie „kantynu“, która w Lucernie miała kształt starego zamczyska i tysiące gości pomieścić mogła.

Zwyczajnie z popisem związkowym połączono będzie popis międzynarodowy strzelców, których w roku bieżącym niewiele się stawiło. Znalazł się wszakże między nimi Tyrolczyk pewien, z tej austriackiej Szwajcaryi, a bodaj czy nie Szwajcaryi rzeczywistej, kiedyś obywatel, co o wlos w jednym z działań (popis odbywa się na rewolwery i karabiny w różnych pozycjach, t. j. stojąc, kłęcząc i leżąc) pierwszej nie zdobył nagrody, a do tej pory nigdy jeszcze Szwajcaryja nie była pobita. Wzruszenie też i niepokój były wielkie, ale tem cenniejszy tryumf ostateczny.

Lepiej jednak od opisu wszelakiego umysłowi czytelnikom, czem jest *tir fédéral*, zestawienie cyfr kilku; i tak: wypito w kantynie w ciągu dziesięciodniowego trwania popisu 200.000 butelek wina, 45.000 butelek wód mineralnych i limoniady, 750.000 litrów piwa. Spożyto między innymi: 25.000 serdelków, 15.000 kiełbasek, 1.200 kilo główek cielęcych, 650 szynek, 780 funtów drobiu, 6 centnarów ozora, 50 centnarów baraniny, 600 centnarów wołowny i cielęciny, 37.000 główek sałaty, 50 centnarów sera, 30.000 kilgr. chleba i t. p. I to tylko w kantynie, na samym placu strzelniczym, a co pochłonięto w mieście? Kolejne żelazne tylko między d. 30 czerwca a 10 lipca dowiozły do Lucerny 187.000 osób, w samym zaś dniu inauguracyjnym 29.000 osób.

Na zakończenie, niby raca, *tir fédéral* rozbiła się na pęk iskier, każdy bowiem kanton uroczystość powracającą przyjmuje chorągiew i oznaczonych strzelców i stowarzyszenia. Co zaś do spokojnych mieszkańców Lucerny, to ci chyba drapnęli z miasta. Bo i jak tu wytrzymać kanonadę miliona i miliona strzelców, trwającą dziesięć dni bez przerwy!

Próżno starałbym się umysłowicie słowami obchody pamiątkowe Genewy, Bazylei i Szafluzy. Wierno to było, o ile możności, odwzorzenie wypadków historycznych z przed wieków, jak w Bazylei, odpowiednio uszczelnione, gdzie dwa tysiące aktorów, przybranych wspaniale, przez trzy dni przed oczyma tłumów widzów odprawiało to *swi generis* repetytorium historyczne, jakby kłam zadając naukowe zwrotek, jako w historii nic się nie powtarza.

Trzeba było te wspaniałości oglądać, aby jakie takie o nich samych, i o płynącej z nich nauce dla tłumów, wyrobić sobie pojęcie. Istotnie trudno o szlachetniejszą „zabawę ludową“.

Do widowisk tego rodzaju zresztą Szwajcaryja upodobanie posiada namiętne i pozwala so-

bie na nie nietylko po zamożniejszych ośrodkach mieszkalnych. Byłe miescina, a nawet wieś większa urządza je i to kosztownie, w braku tematu historycznego zadawalając się pierwszą lepszą legendą. Takiego właśnie widowiska byłem niedawno świadkiem w miejscowości położonej nad jeziorem Zurychskim trzy tysiące mieszkańców liczącej wszystkiego, a która zdobyła się kosztem 20.000 fr. na uszczelnienie legendy o rybaku wyciągającym z jeziora zatopioną w niem przed laty koronę zaczarowaną, czego następstwem oddanie mu ręki przez dzie więć wysokiego rodu.

Przedstawienie trwało od pół do 6 rano, poczynając się na jednej z wysp jeziora, do 10 wieczorem, zakończone ogniami sztucznymi i iluminacją brzegów na przestrzeni 7 kilometrów. Prawda, iż do kosztów przyłożył się pewien milioner miejscowy (tu bowiem każde miasteczko milionerów swoich posiada), który za fundowaniem 6000 lampek umożliwił iluminację.

Ale, ale, zapomniałem jeszcze wspomnieć o odbywających się w Altorfie w kantonie Uri, a więc w ramach klasycznej dekoracji, przedstawień Schillerowskiego „Tella“. Ściągają one tłumy widzów, którzy nawet z zagranicy umyślnie dla oglądania ich zjeżdżają.

Tak się bawi Szwajcaryja, z przyjemnem łącząc pożyteczne.

Z izby sądowej.

(Epiłóg rozruchów robotniczych.)

Lwów 8 sierpnia.

Na dzisiejszej rozprawie przesłuchiwało w dalszym ciągu świadków. Zeznawali studenci: Amsman, Schwarzwald i Strick, dalej Perla Katz i tragarz Menkes, w sprawie Sitarza, Szczura i Ostapczuka. Nikt z wymienionych nie poznał przedstawionych im posądżonych.

Sprzeczne były zeznania kaprała policyi Berzeńskiego i garsona Weissa; pierwszy twierdził, że Stecera miał kamienie w kieszeniach, drugi, że kieszenie te były pusty.

Z kolei zeznawali liczni poszkodowani pp.: Stanek, Dydyński, Rollauer (dzierżawca kawiarni Schneidra, gdzie wybito kilkanaście wielkich szyb podwójnych), Piatowski, Mikulowa, Adamski, E. Riedl, Stelmachow, Maksymowicz. Widzieli oni gromady sprawców ekscesów, ale pojedynczych poznać nie mogli.

W kwestyi rozruchów z 30 maja omawiano sprawę oskarżonych Łazarowicza i Karpiaka.

Kurhanowicz, żołnierz policyjny stał przed konsulem rosyjskim, na pl. Dąbrowskiego. Było to wieczorem. Nagle zobaczył zdaleka nadiącającego tłum. Bito szyby. Kurhanowicz zatelefonował po pomoc do dyrekcji policyi. Gdy się znalazł powtórnie na ulicy, słyszał, jak Łazarowicz krzyczał na cały głos: „hurra, konsulowi rosyjskiemu“ — poczem rzucił kamieniem i zabił szybę. Świadek poznał Łazarowicza.

Św. Jakubowski widział dnia tego Karpiaka idącego na czele tłumy. Tłum ten jednak nie wyprawiał awantur.

Św. Świerkosz, agent policyi nie zeznał nic ważnego.

Drugi agent policyi, Lieblisch, aresztował Karpiaka na podstawie opisu, udzielonego sobie przez p. Jakubowskiego. Pomiedzy zeznaniami jednak jednego a drugiego agenta nastąpiła sprzeczność.

Świerkosz bowiem twierdził, że Karpiak szedł wmięszany w tłumie i z publicznością, przechodząc ulicą — agent Lieblisch natomiast widział w chwili aresztowania Karpiaka, jak szedł na czele zbitych tłumów. Konfrontacja nie wyjaśniła sytuacji, każdy bowiem ze świadków obstał przy swoich zeznaniach.

Na tem zakończono przesłuchiwanie świadków, a przewodniczący odczytał rozprawę do piątku rana.

KRONIKA.

Lwów, dnia 8 Sierpnia.

Zapiski osobiste. Marszałek krajowy hr. Stanisław Badeni w powrocie do kraju zatrzymał się w Wiedniu, a przybędzie do Lwowa w piątek.

Metropolita hr. Szeptycki wyjechał do letniej rezydencji w Uniowie pod Przemyslanami.

Odnaczenia. Cesarz nadał rady namiestnictwa we Lwowie Władysławowi Chądzyńskiemu, przy sposobności przeniesienia go na własną prośbę w stan stałego spoczynku, w uznaniu wieloletniej wiernej i znakomitej służby, order korony żelaznej klasy III.

Skład senatu uniwersytetu lwowskiego na rok szkolny 1901/2 jest następujący: Rektor prof. Kudwik Rydygier, prorektor prof. Bronisław Kruczkiewicz, dziekan wydziału teologicznego ks. Jan Fijałek, prodziekan ks. Józef Komarnicki, delegat ks. Błażej Jaszowski; dziekan wydziału prawniczego prof. August Balasitis, prodziekan prof. Tadeusz Piłat, delegat prof. Stanisław Starzyński; dziekan wydziału lekarskiego prof. Andrzej Obrzut, prodziekan prof. Antoni Mars, delegat prof. Emanuel Machek; dziekan wydziału filozoficznego prof. Ludwik Finkel, prodziekan prof. Ignacy Zakrawski, delegat prof. Roman Piłat.

Cyrk Victoria przybył do Lwowa, usadowił się na ul. Pelczyńskiej i wczoraj dał pierwsze przedstawienie. Nie miał jednak szczęścia; w czasie przedstawienia skutkiem pęknięcia lampy wybuchł ogień w kasie cyrkowej i wywołał panikę wśród zebranej publiczności. Dopiero po stłumieniu ognia, nie zbyt wielkiego, publiczność zwołała się uspokoiła i przedstawienie dociągnięto do końca.

Sily „artystyczne“ tego cyrku są słabe i drugorzędne.

Strejk rzeźników mięsa wieprzowego we Lwowie trwa dalej. Świeżej wieprzowiny prawie dostać nie można. Za kilogram świeżej połędwicy wieprzowej żądano dziś na targu 1 złr. 20 centów.

Samobójstwo. We Lwowie w stawie pelczyńskim utopił się tej nocy Izak Bodek, 24 lat liczący. Był dytaryuszem w lwowskiej Kasie chorych. Zostawił listy, w których powiada, że „sam jest winien i umrzeć musi“, ale nie wyjaśnił, dlaczego?

Dochodzona wykazała, że Bodek dopuścił się małej defraudacji w Kasie chorych, co wczoraj wyszło na jaw. Bojąc się odpowiedzialności, popełnił samobójstwo.

Wykopalisko na pl. Bernardyńskim we Lwowie. Przy rozbiuraniu fundamentów domu „pod słowikami“ obok kościoła OO. Bernardynów, znalazłono w kamieniu węglanym trzy szkatułki żelazne, z tych dwie zniszczone tak, że zawartość zupełnie zbutwiała natomiast trzecia zachowała się wcale dobrze. W tej szkatułce znajduje się dość dobrze zachowana karta papierowa, już do brzo połknięta a na niej tekst następujący (z zachowaniem pisowni): „W roku 1779 d. 16 April założony Pierwszy kamień do Fundamentów, w Rogu przy Drozdzie od miasta chodząc do W. W. OO. Bernardynów, Boże w Trocy Święty dopomóż. In. Panu Janowi Chodorowiczowi, który ten Dom zaczyna wystawić na chwałę Boską; Święty Jan z Dukli przyczyni się u Boga Najwyższego, Żeby Pobjogosławił, aby szczęśliwy Zakoczył. Baumeistrem tej Fabryki, jest Im. Pan Anton Kosiński Tispozycy zaś ma Im. Pan Jan Grazel Senior Ławnik Lwowski Przyjaciel Dobry Im Pana Jana Chodorowicza. Na wieki Wieków Amen. To się stało za panowania w tych krajach Galicje i Lodomerie, Najjaśniejszego Cesarza Rzymskiego Józefa drugiego“. Obok tej kartki znajduje się kilka kartek z drukowaniem modlitwami, dalej kilka paciorków, prawdopodobnie różańcowych, tudzież wiele małych krzyżyków wyciętych z grubego papieru. Wszystkie te przedmioty złożono w miejskim muzeum historycznym.

Zamek Winielki objęty został we wtorek w posiadanie przez ksiądz Lubomirskich. Nabyli oni od Banku hipotecznego razem z zamkiem całą górę, na której się wznosi, w przestrzeni około czterestu morgów. Jako właściciele figurują w hipotece: 11 ksiądzów Lubomirskich i księżna Marya z Mirnyca. Wątpić nie można, iż nowonabywcy zajmą się gorliwie sprawą uratowania od zniszczenia starej, a tak sławnej siedziby rodowej. Ostatnia to chwila, gmach bowiem bowiem w ciągu lata bieżącego nie żartem walczyć zaczął. Oby zdążył przed zimą nakryć go nowym dachem.

Wypadek kolejowy jak zawsze na linii stanisławowskiej. Podczas wjazdu kamieniarki t. j. pociągu naładowanego kamieniami do stacji w Jaremczu wykoleiło się w środę o pół do ósmej rano, 7 wozów z przyczyną narazie niewiadomą, przyczem jeden wóz doznał uszkodzenia. Z ludzi nikt nie otrzymał obrażeń. Z powodu tego wypadku nie odszedł pociąg osobowy nr. 3115 zdążający z Jaremcza do Koerosemezoe, a pociąg osobowy nr. 3111 zdążający ze Stanisławowa w tym samym kierunku spóźnił się o godzinę i 18 minut. Takiego samiego opóźnienia doznał pociąg osobowy nr. 3112 idący z Koerosemezoe do Stanisławowa. Obecnie ruch pociągów odbywa się zupełnie prawidłowo.

Sprawa p. Haleckiego. Jak czytelnikom już wiadomo, przed dwa lata toczyła się w sądach sprawa starosty p. Haleckiego, oskarżonego przez golarza z Nadwórny Blaua o to, że p. Halecki zrekomo przez pięć lat kazał się temu golarzowi strzyżać i goląc bezpłatnie, a nawet miał grozić mu nałożeniem więzów, aniżeli należało podatków. Sąd apelacyjny (w Stanisławowie) uznał, że Blau udowodnił te zarzuty i uwolnił Blaua od oskarżenia, wniesionego przez p. Haleckiego o obrazę czci. Wskutek takiego wyroku, pana Haleckiego w drodze dyscyplinarnej usunięto ze służby. P. Halecki jednak nie spoczął i dotarł do źródła krzywdzących jego czesć ataków.

W procesie Blaua głównym obciążającym p. Haleckiego świadkiem był niejaki Moranż, dawniej pomocnik fryzjerski Blaua, służący obecnie wojskowo w Wiedniu. Przeciw niemu tedy wniósł p. Halecki do sądu wojskowego skargę o fałszywą przysięgę.

Sąd wojskowy bardzo szczegółowo przeprowadził śledztwo i oto Moranż przyznał dopiero tam, że działał z namowy osób trzecich, według otrzymanych wskazówek i że wszelkie jego zarzuty, poczynione p. Haleckiemu, są nieprawdą. Moranż skazał sąd wojskowy na trzy miesiące ciężkiego więzienia, a przeciw oszczercom cywilnym wdrożono śledztwo w sądzie obwodowym w Tarnopolu. Tam też wnet uwięziono Blaua i jego czterech współwinów, a śledztwo na podstawie danych, zaszerepiętych z procesu przeciw Moranżowi, doprowadziło do niezbitego przekonania, że Moranż sędziom wojskowym powiedział rzetelną prawdę i że cała szajka oszczerców zorganizowała się była na zgubę pana Haleckiego.

Sąd tarnopolski ukarał ich ciężkim więzieniem po 4 i 5 miesięcy, a ponieważ skazani wnieśli zażalenie nieważności, przeto tymi dniami jeszcze trybunał kasacyjny rozpatrzył tę sprawę, lecz zażalenie odrzucił i wyrok sądu tarnopolskiego w zupełności zatwierdził. Na podstawie tego wyroku, poczynił obecnie p. Halecki starania, aby ukarany jako urzędnik w drodze dyscyplinarnej, został zrehabilitowany.

Z Jasta donoszą do *N. Ref.*, że Siostry Wizytki z Francji, zmuszone ustawą o kongregacjach opuścić ojczyznę, w poszukiwaniu za nowymi miejscami osiedlenia, wybrały także Jastę i nabyły już od p. Gasiorowicz 21 morgów ziemi za 20.000 złr. tuż przed dworcem kolejowym. Siostry Wizytki mają zamiar wybudować tam ogromny klasztor i zakład wychowawczy dla panien z arystokracji.

Kradzież w magazynie kolejowym. W Stanisławowie odkryto dość znaczną kradzież w magazynie kolejowym. Szkodą wynosi kilkanaście tysięcy złr. Dyrekcja kolei wdrożyła sprężyste śledztwo.

Wycieczka do Zakopanego i Tat da członków wszystkich gniazd sokolich i ich rodzin urządził Sokół krakowski w dniach 16, 17, i 18 b. m.

Z Truskawca. Czwarta lista gości kąpielowych, przybyłych do Truskawca do 1 bm. wykazuje osób 1727.

Straszny wypadek w Berlinie. Onegdajsza depesza z Berlina doniosła o nieszczęśliwym wypadku, jakiego uległ miała hr. Tyszkiewiczowa z córką i siostrzenicą. Depesza nie była dokładną, bo i pisma berlińskie w pierwszej chwili sprzeczne podały o wypadku wiadomości. Obecnie stwierdzają pisma warszawskie, iż ofiarą nieszczęśliwego wypadku padła śp. Wiktoryja z hr. Tyszkiewiczów hr. Jezierska. Nieboszcza w przejeździe przez Berlin przybyła na dworzec centralny kolejowy, przy ulicy Friedrichstrasse, skąd, wsiadłszy do jednokonnej dorożki, kazała się odwieźć do hotelu „Continental“. W przejeździe przez ul. Dorotheen koń nagle poniósł, strągnął stracił nad nim władzę i spadł niebawem z koła, pojazd zaś pędził dalej w ulicę Neustädtische Kirchstrasse i na niej uderzył nieopodal hotelu wspomnianego tak gwałtownie o latarnię, że wyrzucił się, tamiąc słup latarniany. Hrabina, wypadłszy na bruk uliczny, doznała ciężkich obrażeń wewnętrznych.

Nadbiegli przednie przemiesli ją bez zmysłów do pobliskiej kliniki królewskiej na Ziegelstrasse, gdzie chciano niezwłocznie dokonać operacji, ale hrabina po kwadransie wskutek wstrząśnienia ogólnego zmarła. Podobno podczas wypadku na ulicy skradziono śp. Aleksandrowej hr. Jezierskiej torbę z kosztownościami i pieniędzmi.

Nieboszcza była matką dwojga dzieci. Syn jej Jan hr. Jezierski (urodzony 18 czerwca 1879) w dniu wypadku bawił w Warszawie, skąd w niedzielę rano odejechał samochodem do Garbowa, o niczem nie wiedząc.

Przybywszy w parę godzin do majątku swego, Jan hr. Jezierski zastał pałac opieczkowany; objaśniono go, że z powodu otrzymanego telegramu o zgonie hrabiny matki za granicą, władze miejscowe wobec niepełnoletności sukcesorki i nieobecności sukcesora, formalności tej dokonały.

Dotknięty bolesnym ciosem, syn tym samym samochodem powrócił niezwłocznie do Lublina. Tu dopiero znalazł depeszę, wysłaną do Garbowa, opiewającą: „Matka, wypadłszy z pojazdu, zmarła.“

Córka zmarłej hrabiny, 14-letnia hrabianka Irena, bawiła ostatnio w Budapeczcie.

Zwłoki zmarłej Wiktoryji hr. Jezierskiej przewieziono hędą do kraju.

Sp. Wiktoryja z hr. Tyszkiewiczów hr. Jezierska, zamieszkała w Warszawie, była małżonką Aleksandra hr. Jezierskiego, właściciela dóbr Garbów, Przybysławice i Bogucin, w gub. lubelskiej, oraz dóbr Ryki w gub. siedleckiej. Urodzona w roku 1858 w Mińsku, była córką Michała hr. Tyszkiewicza z Kosina, ordynata na Birzacz i Maryi z ks. Radziwiłłów z Beryczowa, Grodka i Ostrowczyna.

Niezwykłe samobójstwo. Młody lekarz wiedeński dr. Gustaw Oelwein, asystent chirurgicznego oddziału profesora Mosetiga, syn profesora Ariura Oelweina popełnił samobójstwo w sposób bardzo niezwykły. Onegąd znalazłono go na podłodze mieszkania pod łóżkiem, nieżywego, broczącego w kałużę krwi. Na stole leżały instrumenty chirurgiczne i wielka ilość kokainy. Przepuszczając iż popełnił on samobójstwo w następujący sposób: Dr. Oelwein zabrał przed kilku dniami wszystkie swoje instrumenty chirurgiczne do domu, a mianowicie instrumenta do przecinania żył, oprócz tego zaopatrył on się w wielką ilość kokainy. Jak można wnosić, dr. Oelwein przez kilka dni robił sobie iniekcje kokainy, by ciało swe znieczulił a następnie przeciął sobie żyły i położył się pod łóżkiem twarzą do ziemi by krew z niego przedź wyciekła. Liczył on lat 31 i był neruastycznym. Koleżdy jego opowiadają, iż często skarżył się na ból w mózgu.

Skandal w arystokracji greckiej. Z Aten donoszą pod dnim 8 bm.: Wczoraj odbył się tu pojedynek między księciem Murutty a adiunktem księcia Mikotaja porucznikiem Palissem. Pojedynkę odbywał się na bardzo ostrych warunkach, przy dwukrotnej wymianie kul, na bardzo krótką odległość. Przy pierwszej wymianie kul, porucznik Palis za przedko strzelił, nie trafił jednak księcia Murutiego. Murutti zrzekł się strzału, oświadczając: „Ja nie zabijam tylko się pojedynkuje“. Przy drugiej wymianie kul, obaj strzelili równocześnie. Palis został trafiony kulą księcia w nogę, książę wyszedł niekniej. Przeciwnicy rozeszli się, nie pojedynawszy się. Po pojedyńku ks. Murutti, stosownie do danego przyrzeczenia, stawil się przed sąd wojenny i został zaraz aresztowany. Podczas przesłuchania oświadczył on, że nie chciał obrazić księcia Mikotaja i że miał jedynie złość do Palisa, z którym żyje na złej stopie jeszcze od czasu wojny grecko-tureckiej.

Pożar Witebska. We wtorek w południe w trzech dzielnicach miasta zamieszkałych przez ludność najuboższą, wybuchł pożar. Dwa przedmieścia doszczętnie spłonęły.

Rozmiary głęski pożaru są przerazające. Spłonęły dwie dzielnice tj. około 250 domów.

Balon Dumonta. Santos Dumont przedsięwziął w środę — jak z Paryża telegrafują — nowy wlot swoim balonem. Udało mu się wzniesić do szczytu wieży Eiffla, balon jednakże z powodu dość silnego wiatru nie mógł utrzymać się i spadł blisko Sekwany na dach nowo budującego się hotelu. Balon zawisł się u wierzchołka dachu. Dumont wyszedł bez szwanku.

Nad Amur. Według informacji dzienników syberyjskich, w Krasnojarsku spodziewana jest ogromna partya (20.000 osób) przesiedleńców, udających się nad Amur. Większą część przesiedleńców tworzą kozacy dońscy i kubańscy z rodzinami.

Tołstol o militarystyce. Przed dwoma miesiącami zasądono w Sofii pewnego młodego człowieka nazwiskiem Zopow, ponieważ jako zwolennik nauki Tołstoj, nie chciał odbywać służby wojskowej. Tołstoj, który dopiero teraz o tem się dowiedział, wystosował do pisma bułgarskiego *Wolna Mysl* list, w którym powiedział: Im dłużej żyje na świecie i im bardziej zbliżam się do śmierci, tem bardziej się dziwię, że na świecie może być człowiek taki ślepy, któryby nie widział, gdzie leży źródło nieszczęścia społecznego. Powtarzam tu raz jeszcze na tem miejscu, że jedynym środkiem zapobieżenia grzechom morderstwa i wszelkiego innego złego jest zniesienie militarystyki.

Telegraf w Austrii w ostatnich 50 latach. W Austrii posługiwanie się telegrafem jest w użyciu od lat zaledwie 50. Jak rozszerzyło się to używanie świadczy następująca cyfra: W r. 1850 sieć telegraficzna obejmowała przestrzeń zaledwie 3.500 km. przez cały ten rok wysłano tylko 12.000 depesz. W r. 1900 było w Austrii w obiegu aż 9.200.000 telegramów.

Kolejcu Abruzów powiodło się w środę — jak telegrafują, — po pokonaniu wielkich trudności dostać się na szczyt góry Mont Blanc, na który dotąd nikt nie dotarł.

Zmarli. O. Michał Maczkowski rektor Jezuitów w Chyrowie zmarł w środę wieczorem nagle na udar sercowy na wycieczce przy Morakim Oku.

W restauracji.
— Czy nie macie kawioru ziarnistego?
— Był, ale wysłali go do nas pociągiem spacerowym i... uprasował się.

Kalendarz.
W piątek 9 sierpnia Romana Sek. — Pan-talejmona.
Wschód słońca 9 sierpnia o godz. 4 m. 53 zachód o godz. 7 min. 15.
W sobotę 10 sierpnia Zuzanny Panny — Katalynka.
Wschód słońca 10 sierpnia o godz. 4 min. 55 zachód o godz. 7 min. 11.

Nowa rzeźnia i ceny mięsa we Lwowie.

Lwów, 8 sierpnia.

Zadaniem jest administracji miejskiej zapewnić ludności dostarczenie wszystkiego co potrzeba do codziennego utrzymania w dobrym gatunku i tanio. We Lwowie zaprowadzono w ostatnich czasach dwa zakłady, wybudowane znacznym kosztem, które w zakresie higieny powszedniego życia mogą wyświadczyć mieszkańcom naszego miasta ważne i cenne usługi. Są to wodociągi i nowa rzeźnia.

Nowa rzeźnia we Lwowie urządzona według najnowszych doświadczeń wielkich miast zagranicznych, zaopatrzoną została w bardzo kosztowne urządzenia, które mają zabezpieczyć ludności Lwowa dostarczenie zupełnie zdrowego mięsa. Cel niewątpliwie bardzo chwalebny. Rozchodzi się jednak o to, ażeby porządku weterynarycznego, zaprowadzone równocześnie z otwarciem rzeźni, i wprowadzeniem dla lwowskich rzeźników przymusu bicia była tylko w tej rzeźni, pod surowym dozorem weterynarycznym, nie spowodowało podrożeń tak niezbyt warte artykułu żywności, jak mięso i tak we Lwowie drogiego.

Nadto miasto Lwów nie ma prawa — np. w tym celu, ażeby powiększyć sobie dochody z nowej rzeźni, zaprowadzać różne szychy tego rodzaju, ażeby one mogły szkodzić rzeźnikom w gminach okolicznych, zgnębić ich siłą konkurencyjną na korzyść rzeźników lwowskich. Naturalnym bowiem wynikiem takiego postępowania magistratu, musiałoby być dalsze podrożenie mięsa we Lwowie, li na korzyść rzeźników lwowskich, z krzywdą ogółu ludności.

Tymczasem ogłosił magistrat lwowski tymi dniami rozporządzenie, że mięso dowożone ze wsi do miasta, musi być ponownie poddane oględzinom weterynarycznym w rzeźni miejskiej, bez względu na to, czy na to mięso jest lub nie jest wystawiony certyfikat miejscowych oględzin, względnie czy ono jest oznaczone jako dobre plomby. Za ową superrewizję pobierać będzie magistrat pewną opłatę. W zasadzie wygląda to rozporządzenie nader sympatycznie; przypatrzmy się mu jednakowoż nieco bliżej.

Nowa rzeźnia jest położona za miastem i to w stronie, skąd dowóz mięsa do Lwowa jest najmniejszy... Dowożą je głównie z Gródka, Janowa i ze Szczerca, a zatem przez rogatkę gródka, janowską i wulecką, podczas gdy rzeźnia jest za rogatką żółkiewską.

Dla dokonania superrewizji musi więc to mięso odbyć milową drogę. Przybywszy wreszcie do rzeźni, będzie musiało ono oczekiwać pewnej urzędowej godziny weterynarycznej, a jest zaś wiadomym od jego dobrej woli, kiedy się nim zechce zająć.

Gdyby nawet wszystko odbywało się prawidłowo, to takie mięso może dostać się na targ gdzieś koło południa, tj. wtedy, gdy publiczność już zaopatrzyła się w potrzebne zapasy. Tak więc zmarniał prawie cały dzień dla sprzedawcy. Co takie przestaje mięso warte, czy są handlarze w stanie tracić cały dzień i ponosić koszt utrzymania siebie i koni?

Jeżeli magistrat jednym zamachem zaprowadza niepomiarłą drożyznę najpotrzebniejszego

artykułu, jeżeli niweczy gałęź zarobku i handlu, jeżeli pod pozorem zdrowotności oddaje tutejszym rzeźnikom na pastwę większą część ludności miejskiej i robi ją zależną od jednego osobnika tj. weterynaryzacji miejskiej w rzeźni, to przecież powinny tą sprawą zająć się wszystkie miarodajne instytucje i osobistości i postarać się, aby magistrat zmienił to rozporządzenie. Jednakowoż w tym względzie bardzo się mylił. Pod takimimi warunkami dowóz mięsa zupełnie ustanie, a samemu gmina nietylko nie zarobi na rzeźni, ale straci nawet to, co ma dotychczas z akcyzy tego na rogatkach. A gdzież dalsze konsekwencje? Czy ci, których magistrat pozbawia przy tak ciężkich warunkach życia miejskiego spożywania od czasu do czasu mięsa, będą milczeć i spoglądać spokojnie, jak dla kilkunastu rzeźników im skórę ściągają. To niech sobie w duszy dośpię-wają ci, co takie rozporządzenie wymyśleli!

Colosseum i ogród Colosseum od pierwszego sierpnia nowy wspaniały program. Największe atrakcje świata. *Gertruda* prześlizgnięta akt gimnastyczny. *Mas-Andres* najwspanialszy duet i paryscy. *Liane Grossé* tancerka kalejdoskopowa z nowością: Spalenie wdowy Radzy na stosie. *Bolero* zwana „damski fregoli“. *Aleksander de Toulé* wirtuoz muzykalny. *Francardi* paradytata teatru rozmaitości. *Siostry Pronay* znakomite duetystki. — *Arviela Swenson* szwedzka śpiewaczka liryczna. *Amerykański Bioskop*, zachwycające „żywe fotografie“ naturalnej wielkości, nowa serya. — *Oteleschanu*, rumuńska śpiewaczka.

Codziennie o godz. 8 wieczorem wielkie przedstawienie. W niedziele i święta dwa przedstawienia o godz. 4 po południu i o 8 wieczorem. Co piątku High-Life.

Bilety wcześniej są do nabycia w biurze dzienników Płohna, ul. Karola Ludwika 9.

MAŁY FEJLETON.

Panion i panienkom.

„Kobieta jest upośledzoną — wolą ją emancypantki i feministki — należy ją podnieść do wysokości wyższych zagadnień społecznych.“

Piękne hasło. I kłóży je śmiać odrzucać. Tylko porozumujemy się co do jego znaczenia: Czy „wyższem“ zagadnieniem społecznem jest zostać buchalterką, kasyerką, korespondentką handlową itp.

Czy się upośledzona kobietę, wyrwijając ją z warunków normalnych, dając jej za 25 do 30 złr. na miesiąc wyzolenie z pod mejskiej „przemocy“ i swobodę, której niema nawet czasu używać? Na to może mi kto odpowiedzieć, że i warunki są anormalne, że „popyt“ na żony coraz mniejszy, więc trzeba sobie radzić. Istotnie, ale winni temu wyłącznie mężczyźni? Czy można się nie dziwić, że niechętnie zaprzęga ją do małżeńskiego pluga?

W tym plugu trzeba orać we dwoje, a kobiety, rzeźnicy wyzolenia, wolą szyćwać po sferach ogólnoludzkich zagadnień, niż pluć swój własny, mały zagon. Mężczyzna po znoej pracy potrzebuje zjeść smacznie, obficie i na czas, potrzebuje znaleźć w domu ład, spokój i porządek. A nasze panie sięgają okiem daleko, po za kuchnię i bardzo wysoko ponad drobne pyłki domowych porządków. Rachunek z kucharki, to zajęcie tak poziome, tak obniżające ducha. Nie na to wdzieraliśmy się na wysokopienne drzewa wiadomości wszelakich, aby spaść na nizinę rondla i warzawchi. Czy tak, czy owak kucharka zawsze okradnie, zawsze przydymy, przesoli, więc po co „marnować“ czas na rachunki i dozór? Niech mały będzie wyższy po nad te drobniaki. Koniec końców staje się wyższym o tyle, że dostaje kataru żołądka i... traci apetyt. A żona rada, że już niema „grymasów“ i „zrzędzeń“, duszę całą poświęca sprawom „ogólnoludzkim“, do których nie przyłożył ani jednej cegiełki, głucha jest na płacz własnych dzieci. Obiecujecie sobie kształcić ich dusze, gdy wyklują się z pęty niemowlęctwa, a tymczasem pozwalają wykoszlawiać im nogi, paczyć umyły bajkami i strachami nieokrzesanych zastępczyni. Powiada, że to się z czasem naprawi... Czy się wszelako naprawi? Czy w tej chwili budzenia się duszy dziecięcej matka nie będzie miała „wyższych“ zadań?

Byłoby może mniej kobiet „pracujących“, gdyby kobiety pracowały sumiennie w domach swoich mężów i ojców.

Sztuki piękne.

* **Międzynarodowy kongres dla ochrony literackiej i artystycznej własności**, otwarto w środę w Vevey.

* **Jerzy Smith** w Londynie zmarł zasłużony mecenas literatury i literatów, a zarazem — co rzadko chodzi w parze — wydawca i księgarz. Jerzy Smith był głównym właścicielem i kierownikiem znanej firmy Smith, Elder and Cie. Wydawał on dzieła Ruskina, Browningsa, Tennysona, Eliota, Dickensa i Thackeraya; on to puścił w świat głośną powieść „Jane Eyre“ (Curer Bell'a). Smith umiał nietylko odkrywać talenty, ale i opiekował się nimi materialnie, gdy tracili poczciwość lub jej zdobyć nie mogli; lat wiele wypłacał rentę poecie Browninowi. Założył miesięcznik *Cornhill Magazine*, którego redaktorem wydawca zrobił Thackeraya, a do grona współpracowników powołał lorda Tennysona, Jerzego Eliota, Trollopa i panią Gaskell. Później stworzył *Pall Mall Gazette*. Wielką zasługą Smitha jest wydanie szeregu biografii znakomych angiolków. Najlepiej scharakteryzował Smitha słynny malarz Millas: „Ze wszystkich ludzi, których znałem, Smith jest najszlachetniejszym człowiekiem i najprawdziwszym gentlemanem“.

Repertuar lwowskiego teatru miejskiego: W piątek „Zgrzebna koczula“ Karlweisa.

Z KRAKOWA.

(Telefonom i pocztą).

— Komitet zjazdu przemysłowego uchwalił wyłusować do dra Pętaka, ministra dla Galicji, dra Bilńskiego gubernatora Banku austro-węgierskiego pisma zapraszające ich do wzięcia udziału w obecnym zjeździe przemysłowym.

— Na dochód zakupu nowego domu dla Przyliska uczestników powstania z r. 1863/4 w Krakowie odbędzie się w Zakopanem w drugiej połowie b. miesiąca wieczór muzyczny i deklamacyjny.

— Sekcja ekonomiczna Rady miejskiej poleciła w sprawie uwolnienia domów przebudowywać się mających w Krakowie na lat 20 od podatku-początek dalsze kroki w rząd a mianowicie przygotować techniczne operaty celem uzyskania u rządu zwolnienia dla tych domów od podatku.

— Od dwóch tygodni trwa na Podgórzu i Kazimierzu strejk wśród żydowskiej czeładzi piekarskiej. Na środowym zgromadzeniu proponowano ogólny strejk, propozycja ta nie znalazła jednak posłuchu. Za zgodą przemawiał socjalista Serkowski z Podgórza.

Telegramy i telefonmaty.

Zgon cesarzowej Fryderykowej.

Berlin 8 sierpnia. Zwłoki ces Fryderykowej zostaną ostatecznie pochowane we wtorek d. 13 bm. w mauzoleum koło Poczdamu.

Petersburg 8 sierpnia. Minister spraw zagranicznych Lausdorff, członekowie grona dyplomatycznego i inne wybitne osobistości złożyli kondolencje w tutejszej ambasadzie niemieckiej z powodu zgonu ces. Fryderykowej.

Berlin 8 sierpnia. Dziennik rozporządzeń wojskowych ogłasza rozkaz, zapowiadający w armii 6-tygodniową żałobę po ces. Fryderykowej.

Berlin 8 sierpnia. Jak „Börsen-Courier“ donosi, we wtorek 13 bm jako w dzień pogrzebu ces. Fryderykowej giełda berlińska będzie zamknięta.

Londyn 8 sierpnia. Według dotychczasowych dyspozycji król i królowa wraz z księżniczką Wiktoryą i księciem Mikołajem udadzą się w piątek do Hamburga.

Londyn 8 sierpnia. W izbie gmin pierwszy lord Balfour przedłożył wniosek adresu kondolencyjnego do króla Edwarda z powodu śmierci cesarzowej Fryde-

rykowej. Po krótkiej dyskusji adres uchwalamo.

W Chinach.

Berlin 8 sierpnia. Generał Lessel donosi z Tientsinu: Wojska niemieckie opuściły już Pekin. Na straży pozostawa niemieckiego pozostał tylko jeden batalion pod komendą Foerstera.

Różne.

Berlin 8 sierpnia. Niemiecka ekspedycja do bieguna południowego wyjdzie 11 bm.

Brest 8 sierpnia. Tutejsza prefektura otrzymała od rządu telegraficzne wezwanie, aby niemieckiemu okrętowi przybywającemu tu z księciem Henrykiem pruskim, poczyniono wszelkie ułatwienia w zaopatrzeniu węglem i środkami żywności. Dla księcia Henryka przygotowany jest pociąg specjalny, który odwiezie go z Brestu do Niemiec.

Paryż 8 sierpnia. Sąd handlowy rozstrzygnął w procesie „Figara“ na korzyść Periviera i Radaya, orzekając, że uniesienie ich jest niezgodne ze statutem Towarzystwa

Petersburg 8 sierpnia. Dla książek rosyjskich i polskich, drukowanych za granicą zaprowadzono cło 3 1/2 rubla za pud.

Genewa 8 sierpnia. Wczoraj otwarto tu został międzynarodowy kongres botaników. Biorą w nim udział przedstawiciele Austrii, Węgier, Niemiec, Szwajcaryi i innych państw europejskich.

Nowy Jork 8 sierpnia. Wszyscy robotnicy zajęci w pracowniach „National Stad Company“ w New Castle zastanowili pracę, stosując się do zarządzeń Schaffera. Obliczają, że z końcem tygodnia liczba strejkujących dojdzie do 100.000.

Sofia 8 sierpnia. Rosyjska eskadra przybyła dziś w południe do Warny. Powitał ją prezydent ministrów Kirawelow, minister wojny Paprikow i minister spraw wewnętrznych Sarafow. Wiceadmirał rosyjski Hildebrand odwiedził następnie prezydenta wczoraj ministrów i innych dignitarzy bułgarskich

Paryż 8 sierpnia. Jak donosi ajencja Havasa, minister spraw zagranicznych Deleasse jutro prawdopodobnie przyjmie ambasadora tureckiego w sprawie znanego konfliktu z władzami tureckimi. Przepuszczają, że minister zajmie to samo stanowisko, co ambasador francuski w Konstantynopolu Constans.

Petersburg 8 sierpnia. Jak donoszą z Port Arthur, okręt „minister Witte“ z ładunkiem węgla zatonął w zatoce Formozy z powodu taifanu. Żaloga zdołała się uratować.

Paryż 8 sierpnia. „Figaro“ twierdzi, że minister spraw zagranicznych Deleasse miał dłuższą konferencję z tureckim ambasadorem i oświadczył mu, iż między rządem francuskim a ambasadorem francuskim w Konstantynopolu panuje zupełna zgodność. Minister oświadczył, że prawa Francji są niewątpliwie i rząd pochwała w zupełności zachowanie się Constansa. Rząd francuski żywi przekonanie że Porta uwzględni słuszne żądania tego rządu.

Madryt 8 sierpnia. Sekretarz ministerstwa dla spraw zagranicznych oświadcza za pośrednictwem pewnego pisma, że wiadomość o rzekomem zawarciu hiszpańsko-angielskiej umowy w sprawie Marokka i Gibraltaru jest czczym wymysłem.

Dział ekonomiczny.

Zapalki francuskie. Wyrób i sprzedaż zapalek stanowi we Francji monopol państwowy. Corocznie Francja zużywa zapalek 36 miliardów, z czego czysty zysk wynosi 32 milionów franków.

Dotąd trzeba, że skutkiem monopolu zapalki francuskie są bardzo zle.

— **Ruch kolejowy między Austrią a Rosją.** Między kolejami rosyjskimi a austro-węgierskimi nas'apio porozumienie, na podstawie którego w najbliższej przyszłości będzie za-rowsadzoną bezpośrednią komunikacją na linii Petersburg-Moskwa-Warszawa przez granicę na Pogumini, Budapeszt do Ryki a stąd parowcami węgiersko-chorwackiego Tow. żegluga do portów adriatyckich Wenecji lub Ankony.

Z rynków towarowych.

Lwów dnia 8 sierpnia. (Przedruk z urzędowej *Gazety Lwowskiej*): *Paszenica* gotowa 7.80 do 7.80, *pszenica* na termin 6.80 do 7.50, *żyto* gotowe 6.25 do 6.50, *żyto* gotowe na termin 5.80 do 6.10, *owies* obrotowy gotowy 5.90 do 6.50, *owies* na termin 4.90 do 5.50, *jęczmień* pastewny 5.25 do 5.75, *jęczmień* brow. 6.— do 6.25, *groch* do gotowania 7.90, do 9.—, *wyka* 0.— do 0.—, *nasienie linaie* — do —, *nasienie konopne* — do —, *bób* — do —, *bobik* 5.75 do 6.—, *hrzeczka* 7.80 do 8.20 *konieczyna czerwona galicyjska* — do —, *biała* — do —, *tymotka* — do —, *szwedzka* — do —, *kukurudza stara* 6.— do 6.20, *nowa* — do —, *chmiel stary* 0.— do 0.—, *nowy* za 65 kilo — do —, *rzepak* 11.60 do 12.—, *groch pastewny* — do —, *linianka* — do —.

Spirytus loco za 50 litr. gotowy 16.50 do 17.—, na terminy 15.25 do 15.75, *warranty* — do —.

Wiedeń dnia 8 sierpnia. Kurs w koronach i po 50 klgr. Nowotawo pszenicę na wiosnę 8.63 do 8.64 na maj-czerwiec — do —, na jesień 8.23 do 8.24, *żyto* na wiosnę 7.37 do 7.38, na maj-czerwiec — do —, na jesień 7.07 do 7.08, *kukurudza* na maj-czerwiec 5.42 do 5.43, na czerwiec-lipiec — do —, na lipiec-sierpień 5.51 do 5.52, na wrzesień-październik 5.61 do 5.62, *owies* na wiosnę 0.— do 0.—, na maj-czerwiec 0.— do 0.—, na jesień 6.58 do 6.58, *rzepak* na sierpień-wrzesień 14.15 do 14.20, *olej rzepakowy* na kwiecie-maj 0.— do 0.—, na wrzesień-grudzień — do —.

Uspokobienie: spokojna. Stan powietrza: piękna. **Budapeszt** dnia 8 sierpnia. Kurs w koronach i po 50 klgr. Nowotawo pszenicę na kwiecień 8.41 do 8.42, na maj 0.— do 0.—, na październik 8.04 do 8.05, *żyto* na maj — do —, na październik 6.68 do 6.70, *owies* na maj 0.— do 0.—, na październik 6.19 do 6.20, *kukurudza* na sierpień 5.17 do 5.18, na wrzesień 5.27 do 5.28, na maj (1902) 5.06 do 5.07, *rzepak* na sierpień 13.55 do 13.65. Oferty na pszenicę liczne. Chęć kupna słaba. Uspokobienie: słabe. Stan powietrza: pochmurno.

Wiedeń dnia 8 sierpnia. Cukier (spokojnie) 23.20 do —, *Nafta galicyjska* 84.35 do —, *Spirytus (sily)* 40.80 do —.

Wiadomości giełdowe.

Berlin 8 sierpnia. Zamknięcie giełdy. Banknoty austriackie 85.35, (podług obliczenia procentowego), *Spirytus* —, *Austriackie kredyty* —, *Dis.* *Commandit* —.

Paryż d. 8 sierpnia. Giełda wieczorna. Trzyprocentowa renta 100.22. *Maka* 28.20.

Frankfurt d. 8 sierpnia. Giełda wieczorna Austriackie kredyty 201.—, *Kolej państwowa* —, *Alpiny* 169.80, *Discont* 172.30, *Laura* 178.80.

Wiedeń d. 8 sierpnia. (Telegram *Gazety Narodowej*). Zamknięcie giełdy o godz. 2 minut 30 po południu. Akcje austr. sank. kredyt. 642.50, *węg. zakładu kredyt.* 650.—, *Anglobanku* 269.—, *Unionbanku* 530.50, *Banku dla krajów koronnych* 401.50, *Bankvereinu* 440.—, *Bodencreditu* 856.—, *Gal. Banku hipot.* —, *kolei państw.* 634.50, *kolei południowej* 90.—, *tramwaju A.* 234.—, *B.* 230.—, *kolei Elbethal* 482.—, *kolei północnej* 0000, *kolei czernowieckiej* —, *alpiny* 420.—, *Rima Muranya* 446.— *praskiego towarz.* żel. 1590, *fabryki broni* —, *turckie tytoniowe* 280.—, *oblig. węg. indemnis.* 92.45, *renta majowa* 99.—, *austr. renta koronowa* 95.85, *węg. renta koronowa* 93.50, *56 lat. listy tow. kredyt. ziemsk.* 91.30, *4-procent. listy banku krajow.* 92.—, *4 1/2 procent. listy banku krajow.* 99.60, *4-procent listy banku hipotecznego* 89.50, *4 1/2-procent. listy banku hipotecznego* 97.25, *5-procent. listy banku hipot.* 109.—, *4-procent. galic. obligac. propinac.* 96.55, *4-procent. galic. pożyczka kraj.* z 1893 r. 92.25, *4-procent. pożyczka m. Lwowa* 87.75, *losy tureckie* 97.75, *marki* 117.20, *ruble* 253.—.

MAMIDŁA

PRZEZ PAWŁA BOURGETA.

I.
Pani Izelin rzuciła okiem na bilet, który jej wręczył szwajcar hotelowy wraz z gazetami i listami. Spojrzała, a wyczytała nazwisko Lucyana Salvan, wsunęła bilet pomiędzy kartki Baedekera, w obawie, aby go nie spostrzegła jej córka, Joanna, która właśnie o parę kroków dalej, na progu przedsionka, zajęta była wybielaniem kwiatów.

Na twarzy pani Izelin odmalowało się zdumienie, graniczące ze strachem, nie zdołała go jeszcze opanować, gdy Joanna zbliżyła się do niej z pękiem świeżych pierwiosnków.

— Co ci jest, mamco? — zawołała — Czy jakie złe wieści?

— Nie przeglądałam jeszcze listów — odparła pani Izabela, siłą się na uśmiech. Niebieskie oczy Joanny wyrażały zaniepokojenie, przesadne, jakby nieszczerze.

— Jeżeli się czujesz niezdrawą — mówiła

panienka — trzeba wracać do Paryża i to zaraz, jak najprędzej. Mniejsza o Rzym i Florencję. Nie myśl o mnie, mameczko, tylko o sobie... Twoje zdrowie, to moje życie... Kocham sztukę namiętnie, ale ciebie kocham sto razy więcej, niż Michała Anioła i Rafaela.

— Wiem o tem, odparła matka z lekkim zniecierpliwieniem, możnaby sądzić, że ją drażni głos córki, tak serdeczny, że nie podoba jej się ta troskliwość.

— Oto list od twojej kuzynki Julii — dodała po chwili, przejrzaawszy korespondencję.

Joanna wzięła do rąk kopertę i rozdarła ją z ciekawością widoczną. Pani Izelin przyglądała jej się z pod oka, zaciekawiając książkę z biletem.

Ponie wstały w windę i jechały powoli na trzecie piętro. Joanna czytała list, od czasu do czasu rzucając matce jakąś wiadomość.

— Był wielki bal u pp. Le Prieux... Bawili się wybornie... Edgar Sachherot żeni się z Jozią Lauret... Podobno w tym sezonie będą nosić bolera krótsze... jakby naumyślnie do mojej figury.

— Nie — myślała matka po chwili, znalazłszy się sama w swoim pokoju — on tu nie przyjechał dla niej... Wszystkie jej listy przegladam... Zresztą czy on ją obchodzi? (Czy ją obchodził ktokolwiek, oprócz jej własnej osoby i wrażenia, jakie sprawia na innych?... Przed

chwilą udawała zaniepokojenie mojem zdrowiem... Gdyby ją kto był widział, jak mnie pytała ze łzami: „Co ci jest, mameczko?“ przysięgłabym, że mnie kocha, że się o mnie trwoży. Gotowa była wyrzec się Rzymu, Florencji, Michała Anioła, Rafaela, ponieść jakoby wielką ofiarę, a w istocie na nic nie patrzy, nic nie odczuwa... „Czy to jej wina?... Czy mam prawo mieć żal do niej, wszak wiem, po kim odziedziczyła tę wstrętą wadę, ten brak szczerości... Niestety, przekonałam się na jej ojców, do czego prowadziła cięgiła poza, wiem, ile kryje się pod nią kłamstwa, samolubstwa!“

Widzę dziś, ale nie widziałam, wychodząc za niego, tak, jak ten biedak nie dostrzega istoty i charakteru Joanny... Nie wspominała o nim ani razu... Tak, bezwzględnie, on tu przyjechał z własnego pędu, dowiedział się sam o naszej kryjówce... On ją kocha... Nieszczęśliwy!

Wśród tych smutnych myśli wyjęła z przewodnika bilet wizytowy i wpatrywała się w nazwisko młodzieńca, z powodu którego przed pięć tygodniami nagle, potajemnie prawie wywiózła córkę z Paryża — naprzód do Sycylii, potem do Neapolu, idąc za głosem skrupułów, będących wynikiem jej własnego, smutnego życia.

Czem było to życie, ile przeszła chwil bolesnych, świadczyły o tym i przedwczesna siwi-

zna i sieć zmarszczek pod oczyma tej kobiety czterdziestoletniej

Musiła za młodu być ładną, ale inaczej niż jej córka. Jej rysy, napiętnowane cierpieniem, były nadzwyczaj delikatne; miała jeszcze piękne zęby, oczy słodkie i uśmiech wdzięczny, dziecięcy niemal. Na te czarnej sukni jej pięć wydała się jeszcze większą i bledszą. Figura pozostała szczupłą i wiotką, a choć w żyłach pani Izelin nie płynęła ani jedna kropla krwi błękitnej — jej ojciec, zowiący się z plebejuszowską: Dupuis, zdobył majątek, handlując drzewem — jednak rąk i nóg takich nie powstydziłyby się żadna księżna. Jej postać była owiana smutkiem, właściwym kobietom, których nikt nie kochał.

Gdyby Joanna, zajęta w tej chwili układaniem kwiatów w wazonach, nagle drzwi uchyliła i zobaczyła matkę, to po raz pierwszy może odczułaby wzruszenie prawdziwe, szczerze, widząc na tej twarzy smutek beznadziejny.

Wdowa, zbliżyła się jakby ze snu, powiodła ręką po oczach, westchnęła i spojrzała na zegarek. Wskazywał kwadrans do dwunastej. Jadłano śniadanie o wpół do pierwszej.

Pani Izelin z szuflady, na klucz zamkniętej, wyjęła podróżną teczkę z listami, w której był list, pisany urywkowo — odczytała go, a upewniwszy się, że Joanna kreśli swoje „Wrażenia z podróży“ i przeszkadzając jej nie będzie, kończyła list do swej jedynej przyjaciółki.

Te zwierzenia wyłomaczają najlepiej tragedję moralną, tocząca się w duszy pani Izelin, tragedję, pogłębianą jeszcze przyjazdem Lucyana Salvan do Neapolu.

Neapol 14 marca 1899 r.

„Wzruszyły mnie twoje wymówki. Masz do mnie żal, że nie pisałaś tak długo. Kochasz mnie bardzo, więc umiesz czytać w mojem sercu na odległość, a wymagasz, bym się z tobą dzieliła każdą myślą, gniewasz się, gdy tego nie czynię.“

Jesteś może zbyt drażliwa, miło mi to jednak, bo widzę w tem dowód wielkiego przywiązania, a wiesz jak mało doznafam go w swem życiu. Nikt mnie nie psuł pod tym względem, tylko ty jedna, to też wdzięczną ci jestem podwójnie za twoją przyjaźń.“

Ty szczęśliwa żona. matka i babka, od lat szeregu zajmujesz się losami istoty, której los obojętnym jest dla wszystkich.

Jakżeby mogła tego nie oceniać, jakżeby mogła nie kochać cię za to!

Jeśli wyjechałam z Paryża nie pożegnawszy się z tobą najwet, jeśli nie wyłomaczylam ci powodów mojej podróży, to dlatego, że bywają cierpienia takiej natury, iż je kryjemy wstydliwie, zwłaszcza przed osobami drogiemi, o których szacunek dbamy najbardziej.

(C. d. n.)

W domu na moczarach.

POWIEŚĆ
FLORENCYI WARDEN
Z ANGIELSKIEGO.
CZEŚĆ PIERWSZA.

(Ciąg dalszy).

Pierwszy domysł więc był prawdopodobnie najczystszy. Okoliczność ta jednak, że w gruncie rzeczy nie należało brać w rachubę zimnego postępowania biednej, obłąkanej istoty, nie zdołała mnie szczerze przejednać dla niej.

Nie mogłam jej obdarzyć mem gorącym współczuciem, ani też męża zasługującego skądinąd na uznanie, bo dziecko wzbudzało je we mnie niepodzielną.

Biedny, niewinny świadek wybuchów matczynych, jej płaczu i krzyku niezrozumiałego, poruszył mnie do głębi.

Wskutek zaufania, którem mnie Alicya obdarzyła, stałyśmy się wkrótce nierozłącznymi. Często marzyła przy mnie głośno, zwyczajem

nerwowych dzieci, a gdy moja uwaga odbiegła na chwilę, umiała ją natychmiast na nowo skupić malowniczą improwizacją.

Czasem zastanawiałam się też, czy te dziecinne obrazy nie zostały wywołane zapomnianymi zdarzeniami z jej życia.

I tak, kiedy pewnego dnia siedziała przy mnie na małym stoleczku, przytulona do mego boku i bawiła się trzema gałkami dębiny, przemawiając do jednej tkliwie, a inną znów gromiąc ostro, przysłuchiłam się takim słowom: Teraz książę Caramel powiedział do księżniczki Christie — tak nazywała na moją cześć swoją bohaterkę — przyniosłem ci piękniejsze klejnoty od twoich oczu. — Ale księżniczka Christie zapłakała i powiedziała: Nie chcę ich. Skąd je masz? Wiem, skąd pochodzą, jesteś niegrzecznym, złym, fałszywym księciem, nie będę nosiła odtąd żadnych klejnotów.

Tu przypomniało mi się opowiadanie mr. Raynera o powrocie ich z owego balu, gdy żona jego na wieść o śmierci dziecka z nieopisanym wstrętem zrzuciła z siebie klejnoty. Chociaż Alicya miała wtedy zaledwie cztery lata, nie mogła więc zapamiętać, co się wówczas działo.

Mała ciągnęła dalej: Dobrze — odpowiedział książę Caramel — odtąd obśpię cię róż-

kami, a tych nie odrzucisz, ale nie wolno ci płakać, słyszysz? Nie wolno płakać! Nigdy, przed nikim: A jeśli mnie usłuchasz, z wyleci mi kiedyś prosto w chmurę — po nad drzewa, po nad moczary — a tam już zbudujemy sobie pewne gniazdko, tam już nie będziemy się potrzebować uczyć żyć.

I tak dalej. Wplatała rozmaite rzeczy w swoje improwizacje, podczas gdy ja wsłuchiwałam się w nie, jakby w znane lub przeczuwane dźwięki. myśląc czasem, że dziecko widziało i słyszało może więcej, niż to było można przypuszczać.

Raz zaśpiewała jej jakąś baladę, której ona słuchała uważnie, nucąc wprawdzie nieregularnie, ale bardzo harmonijnie do wrotu.

— Dalej, dalej, proszę, przysłuchuję się już dość dawno temu koncertowi, takie to ładne, jak swiergot ptasi.

Tu wychodząc z ukrycia, pochwalił mój piękny głos i przekomarząc się ze mną, że widocznie zhardtowała od czasu sprządzenia się do wieżowego pokoju, gdzie zapewne licząc gwiazdy i obserwując bieg błędnego księżycy, marzę jak zaczarowana księżniczka — zaprosił mnie do ziewania z nimi razem po herbacie w salonie.

Po herbacie wyjął mr. Rayner swoje skrzypce, a ja usiadłam do fortepianu.

Na wstępie graliśmy jakąś niemiecką pieśń ludową, potem wesołe, wrzuszające, smutne i namiętne arye, wyjęte z różnych starych oper, które przed laty całą Europę zachwycały.

Mr. Rayner grał je z porywającą siłą natchnionego artysty, której i ja uległam, tak, że utrzymywał w kołku, iż nikt jeszcze nie towarzyszył mu podobnie.

Podczas gry wszedł stary doktor Maitland, a gdy się dowiedział, że gram z nut bez poprzedniego ćwiczenia, zadziwił się i nie chciał prawie wierzyć temu.

— Miłosierny Boże! — zawołał, jakby odurzony — nigdy bym temu nie uwierzył, gdybym nie usłyszał własnymi uszami. Toż to wygląda, jakby państwo oboje żyli jedną duszą!

Mr. Rayner dzwienie jakos uśmiechnął się do mnie przy tych słowach, a ja śmiałam się także, ubawiona wpływem naszej gry na niemuzykalnego słuchacza.

Gdyśmy skończyli, mr. Rayner wkładając swe skrzypce do pudła, zauważył wilgoć w jednym rogu tegoż.

— O nic z tego — zawołał z prawdziwą troską, jakby tu chodziło o zdrowie ukochaney

osoby. — Tak samo widocznie mógłbym je trzymać w ogrodzie, jak w tej wstrętnej norze — dodał prawie rozgniewany — Saro — rozkaż wchodzącej właśnie do pokoju — zanieść je do mojej sypialni, ale bardzo ostrożnie.

Jego sypialnia zatem nie była wilgotną, wynioskowałam, bo nie kazałby tam wynosić swych drogocennych skrzypiec.

Pożegnałam się też i wyszłam właśnie do sieni, gdy Sara zniknęła w drzwiach pokoju mr. Raynera, który on nazywał zawsze swoim biurkiem.

Skrzydło, w którym był pokój mrs. Rayner, leżało po lewej stronie.

Pokoje położone na piętrze znałam już, a wszystkie one — z wyjątkiem dzieciennego pokoju, gdzie sypiała Jane z Moną, komórka kucharki, pokojkiem Sary i tym, w którym ja dawniej mieszkalam — czyniły wrażenie długotrwałego zaniedbania.

(C. d. n.)

Krynica

w WILLI pod „Trzema różami“ położonej obok lasiem i wprost uroczego parku zakładowego i połączonej z nim odrocznym wiekiem, są do wyjęcia pokoje i pomieszczenia urządzone z wielkim komfortem i wygodą, na dni tygodni lub sezon, według umowy. Ceny niemarkowane. W miejscu restauracja i cukiernia. (Także pensjonat). Na żądanie wysyła się ramkę na stację w Mussynie. Blizszych informacji udziela zarząd.

DROBNE OGŁOSZENIA

ŁATARNIE powozowe para od str. 5-15 do str. 15-15. Latarnie gospodarskie na naftę lub oliwę od 1- do 3- str. Łatarki regane od 50 do 100 str. poleca Piotr Chrasławski, handlarz olejny w Lwowie, plac Kapitulny 1 (naprzeciw katedry). Filia Tarnopol plac Sebkowski.

Bullon

świeży, parą gotowany, prasywobny, po zniżonych cenach str. 5-15, 6-15, 7-50, dla obcych z samego drobiazgu i dalskiego płaćwa po 10 str. kilo. — Dwór Zapysny-Brzeżany.

Zawodowy Buchalter,

sekretarz, kontroler dóbr ziemskich i fabryk, fachowo wykształcony, wstrętnie doświadczony, w średnim wieku, z chlubnymi referencjami, poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia przyjmuje Wny Lewicki, Lwów, Grotgiera 8.

Handel

St. Markiewicza we Lwowie, w rynku l. 42 poleca wszelkie w zakresie handlu kożennego wchodzące towary w najprzedniejszej jakości i najtaniej.

Nauczycielka

poszukuje natychmiastowego umiarkowanego umiarkowanego. Adres: Nauczycielka Nr. 150 poste restante Tarnów.

Sadzonki truskawek

poziomek, powtarzających, najlepszych odmian, setki dwie korony, opakowanie osobno natanie.

Drzewka szpilkowe

najpiękniejsze okazy, doborowe odmiany, w ilościach umiarkowanych, poleca **Julian Branicki, Podhorca, koto Stryja**. Teras najlepsza pora sadzić!

Spółnika z kapitałem

2 do 3 ty. się poszukuje do handlu 15 lat istniejącego. Reflektanci mogą mieć ładne usymani i zabezpieczony kapitał. Zgłoszenia „Korrad“ poste restante Lwów.

Uczniowie

szkół średnich znajdują umieszczenie odpowiednie i korzystne. **Artur Marie**, profesor-stermierzki, ul. Pańska 17, L. p.

Buchaltera

egzaminowanego z rachunkowości podwójnej, biegłego w korespondencji polskiej i niemieckiej, kawalersko, wikt, pomieszkaniem, opał, pensya rocznie 1600 koron.

Łeńniczego

egzaminowanego, elewa kraj. szkoły leśnej lub z domen i lasów państwowych, kawalersko, wikt, pomieszkaniem, opał, pensya rocznie 800 koron

Gorzelnika

na ordynaryę według specjalnej umowy poszukuje

Zarząd dóbr Władysława Fedorowicza

w Szlachcincach p. Tarnopol

Zalecona przez Towarzystwo lekarskie krakowskie

szczawa alkaliczno-sodowa, zawierająca części składowe chemiczne, jak

Woda Selterska

wyrobu naszego, pod kontrolą Komisji przemysłowej Towarzystwa lekarskiego. Używana bywa w katarach płuc i oskrzeli, w ogóle przeciw kaszlowi z dobrym skutkiem.

Cena flaszki w Krakowie 16 ct. Do nabycia w aptekach i drogueryach, skład dla Lwowa w aptece J. Wewiórskiego. 4100

K. Rząca i Chmurski w Krakowie

właściciele fabryki wód mineralnych.

Jako dobrą i pewną lokacyę

polecamy: 4% listy hipoteczne koronowe 4 1/2% listy hipoteczne 5% listy hipoteczne premiowane 4% listy Tow. kredyt. ziemskiego 4 1/2% listy Banku krajowego 4% listy Banku krajowego 5% obligacye komunalne Banku krajowego 4% pożyczkę krajową 4% galic. obligacye propinacyjne i wszelkie renty państwowe.

Nadto polecamy Akcyę galic. Towarzystwa elektrycznego.

Papiery te kupuje i sprzedaje po najdokładniejszym kursie dziennym

KANTOR WYMIANY

C. k. uprz. galic. akcyjnego Banku hipotecznego

MAGAZYN MÓD

SEIDLER I KARPINSKIEJ

Lwów plac Kapitulny l. 7. polecają w wielkim wyborze kapelusze damskie po cenach umiarkowanych. Oryginalne modele paryskie.

Ogłoszenia

do wszystkich dzienników i pism fachowych, do ksiąg kursowych etc. satatwa szybko i pewnie pod najkorzystniejszymi warunkami ekspedycya anonosów Rudolfa Mosse; katedra dostarcza kosztorysów, planów do drukowania i gubrowych ogłoszeń, jakoteż taryfy inseratowce bezpłatnie.

RUDOLF MOSSE

Wiedeń, l., Selterstätte 2, Praga, Graben 14. Berlin, Wrocław, Drezno, Frankfurt n. M., Hamburg, Kolonia, Lipsk, Magdeburg, Monachium, Norynbergia, Stuttgart, Zurych.

Dr. Fryderyka Lengiela BALSAM BRZozowy

Już sam sok roślinny płynący z brzozy, jeżeli w dniu wyswidrowano dziurkę, znany jest od najdawniejszych czasów jako najznakomitszy środek piękności; jeżeli jednak ten sok wedle przepisu wyanalizy przyrządzony zostanie w drodze chemicznej jako balsam, w takim razie dopiero zyska prawie cudowny skutek. Jeżeli wieczorem posmarujemy twarz lub inne miejsce skóry tym balsamem, to już nazajutrz rano odpadają prawie niezauważane łupieża ze skóry która staje się przeto śnieżno białą i delikatną. Balsam ten wyjątkowo powołuje na twarz zmarszczki i blizny z ospy i nadaje młodocianą barwę twarzy; czuje nadaje białość, delikatność i świeżość, usuwa w najgłębszym odcieniu plagi, plamy wątrobiane, blizny, czerwoność nosa, stuzczenia i wszelkie inne nieczystości. Cena szklanki z opisem użycia zł. 1.50. Dr. Lengiela mydło bezosowe, najładniejsze i najodpowiedniejsze mydło na skóry, umyślnie przyrządzone, po 50 ct. Do nabycia w każdej większej aptece, mianowicie: we Lwowie u Zygmunta Ruckera, w Krakowie u Wiktora Rodyka apt., w Czerwiowcach u Goliczowskiego nast. Mahl apt., Sehmiedt & Fontin droguerya; w Tarnopolu u Marcyana Krzyżanowskiego; w Tarnowie u Maurycego Adiera, J. Niesiołowskiego; w Bielsku u Alfreda Blumenthala i w drogueryi A. Hass.

PRACOWNIA POZŁOTNICZA

WALENTEGO JAKÓBIAKA

Lwów, ulica Akademicka 22 (róg ul. Koralmickiej)

przyjmuje wszelkie zamówienia i reperacye tak w robotach kościelnych jak i salonowych, a mianowicie: złocenie ołtarzy, ikonostasów, wyrobów, ozdoby procesyjnych i odzwiancie tychże itp. W zakresie robót salonowych przyjmuje zamówienia: na ramy w różnych stylach i fantazyjne, konsolle, kasetki, kolony, stalugi, stoliki, taboretki i t. d.

WYROBY GIPSOWE I TERAKOTOWE

imitacje kolor brzozy, kości, pianki, porcelany i marmuru. Odnowia i naprawia uszkodzone a starożytnie porcelany i rozmaite krzesła do niepoznania.

FAUSTYNA JAKÓBIAK

przyjmuje i wykonuje wszelkie zamówienia na hafty kościelne, jako to: ornaty, kapy, chorągwy, standardy jakoteż wyroby salonowe. Podejmuje się też reperacyi starych haftów, makat, i starożytnych materyj.

Lwowska Filia

Banku galicyjskiego dla handlu i przemysłu

ulica Jagiellońska liczbą 3.

(dawny lokal Banku kredytowego).

KANTOR WYMIANY

kupuje i sprzedaje wszelkie papiery wartościowe i waluty zagraniczne po możliwie najskrupulatniejszych kursach, uskutecznia pod takimi samymi warunkami wszelkie zlecenia gieldowe zarówno na giełdzie wiedeńskiej jak i na giełdach zagranicznych, wydaje na wszystkie znosniejsze miejscowości świata i zagraniczne miejsca kąpielowe bezpośrednie przekazy i listy kredytowe, wreszcie wypłaca wszelkie kupony możliwe bez potrącenia jakiegokolwiek prowizyi inkasowej. Godziny urzędowe od 9-tej do 12 1/2 — i od 3 do 4 1/2.

ODDZIAŁ WKŁADKOWY

przyjmuje wkładki na 4 1/2% książeczkami oszczędnościow.

ODDZIAŁ TOWAROWO-HANDLOWY

załatwia oszynności handlowo-komisowe, a zatem: zakupno i sprzedaż zboża, nasion, spirytusu, artykułów pastwanych, sztucznych nawozów i wszelkich innych siemiopłodów.

ODDZIAŁ MELIORACYJNY

wykonuje wszelkie prace melioracyjne, jako to: zdjecia planów, wygotowania kosztorysów do drenowania pól, nawodnienia i odwodnienia łąk, budowy rowów, kanałów, dróg, szos, kolejek etc. etc. i poleca się do praktycznego przeprowadzenia powyższych prac. Finansowanie uskutecznia się podług każdorazowej szosogółowej umowy.

ODDZIAŁ ZASTAWNICZY

udziela pożyczki na wszelkie kosztowności, jako to: drogie kamienie, perły, srebro. (Parter, w podwórzu).

Ruch pociągów kolejowych od 1 maja 1901.

Przyjazdy i odjazdy pociągów podane są podług zegara środkowo-europejskiego.

Pociąg	godzina	Przychodzą do Lwowa na dworzec główny:	Pociąg	godzina	Odechodzą ze Lwowa z dworca głównego:
pospiesz.	12:15	z Czerniowca, Itzkan, Jassa, Constancy, Bukareszta,	pospiesz.	12:45	do Krakowa, Rozwadowa, Jassa, Chabówki, Zakopanego, Orłowa,
"	2:31	z Krakowa, Orłowa, N. Soga, Jassa, Chabówki, Zakopanego, Ber-	"	2:51	Wiednia, Wrocławia, Berlina
osobowy	3:35	lina, Wrocławia, Warszawy i Wiednia	osobowy	4:15	" Itakan, Czerniowiec, Stanisławowa, Bukareszt., Constancy
"	6:10	z Podwoleńsk, Grzymałowa,	"	4:45	" Krakowa, Wiednia, Wrocławia, Berlina, C. zrowa, Sambora,
"	8:20	z Krakowa, Berlina, Warszawy, Wiednia, Oświęcimia, Ryma-	"	5:45	Jassa, Siroz, Rozwadowa via Dembica, Wieliczki
"	8:20	nowa, Sanoka, Chyrowa	"	5:45	Brachowice (od 16 maja do 15 września codziennie)
"	8:38	z Czerniowca, Itzkan, Suezawy, Czortkowa, Kałusza	"	8:35	Zawocznego, Munkoza, Peszu, Borysławia
"	8:45	z Brachowice (codziennie od 16 maja do 15 września włącznie)	"	8:35	Podwoleńsk, Kijowa, Odessy, Brodów, Kopyczyniec
"	8:45	z Janowa	"	8:25	Czerniowiec, Podwysokiego, Potutor
"	8:40	z Tarnopola, (Brodów)	pospiesz.	8:30	" Krakowa, Wiednia, Wrocławia, Berlina, Lubaczowa, Orłowa
"	8:10	z Zawocznego, Chyrowa, Borysławia, Sanoka, Kałusza i Peszu	osobowy	8:40	Chabówki, Zakopanego (od 1/5 do 30/9)
"	8:15	z Sokala i Rawy ruskiej	"	8:40	z Krakowa, Bogumina, Warszawy, Chyrowa, Przeworska, Roz-
"	8:50	z Krakowa, (Zagórze, Łupkowa, Przemysła, Wiednia, Berlina,	"	9:00	wadowa, Siroz, Tarnowa, a od 15/6 do 15/9 włącznie Sanoka
"	11:45	Wrocławia, Orłowa (od 15/6 do 15/9), Tarnowa, Peszu	"	9:15	noka, Rymanova, Iwonicza i Jassa
"	11:55	z Stanisławowa (Kóresmesz, Potutor, Chodorowa)	"	9:15	Skolego, Chyrowa, Kałusza (od 1/5 do 15/9)
"	12:55	z Janowa	"	9:25	Janowa
"	1:10	z Skolego, Stryja Kałusza, Chyrowa (Zawocznego od 1/6 do 15/9)	"	9:25	Podwoleńsk, Grzymałowa, Kozowy
pospiesz.	1:35	z Krakowa, Wiednia, Wrocławia, Berlina, Tarnowa, Rzeszowa,	"	10:25	Czerniowiec, Stanisławowa, Potutor
"	1:45	Rozwadowa, Przeworska, Sanoka, Chabówki, Zakopanego	"	10:20	Sokala, Bełzca, Lubaczowa, Rawy ruskiej
"	3:35	z Czerniowca, Itzkan, Bukaresztu, Jassa, Husiatyna, Stanisł.	"	1:25	Janowa (od 1 maja do 15 września w niedziele i święta)
osobowy	3:14	z Podwoleńsk, Grzymałowa, Husiatyna, Tarnopola i Brodów	pospiesz.	1:55	Podwoleńsk (Kijowa, Odessy, Brodów), Kopyczyniec, Zales-
"	4:40	z Sambora, z Borysławia, Drohobycza, Stryja	"	2:15	zaczek, Grzymałowa, Skaly, Iwania pustego
"	5:35	z Podwoleńsk, Kijowa, Odessy, Grzymałowa, Kozowy, Brodów	osobowy	2:15	z Brachowice (od 16 maja do 15 września w niedz. i święta)
"	5:50	z Krakowa, Wieliczki, Orłowa, Rozwadowa via Dembica, Sam-	pospiesz.	2:40	Czerniowiec, Itzkan, Stanisławowa, Husiatyna
"	5:40	boza, Chyrowa, Kalwaryi, Berlina, Wrocławia, Wiednia,	"	2:55	z Krakowa, Wiednia, Wrocławia, Berlina, Jassa, Chabówki
"	6:00	z Czerniowca, Itzkan, Stanisławowa	osobowy	3:05	z Stryja (do Skolego tylko od 1 maja do 30 września)
"	7:30	z Sokala, Bełzca, Lubaczowa, Rawy ruskiej	"	3:15	Janowa (codziennie od 1 maja do 30 września)
pospiesz.	7:30	z Brachowice (od 1/5 do 15/9 w niedziele i święta)	"	3:25	Brachowice (codziennie od 16 maja do 15 września)
"	8:40	z Janowa (od 1/5 do 15/9 w niedziele i święta)	"	3:30	Rzeszowa, Chyrowa, Przemysła, Lubaczowa, Jarosława
osobowy	8:50	z Krakowa, Wiednia, Berlina, Wrocławia, Tarnowa, Lubaczowa,	"	6:10	Stanisławowa
"	9:41	Sanoka, Przemysła,	"	6:30	Janowa (od 1/5 do 15/9 w dnie powaz. a od 18/9 do 30/9
"	9:50	z Brachowice (16/5 do 15/9 codziennie)	"	6:20	1902 codziennie)
"	9:50	z Janowa (codziennie od 1/5 do 30/9)	"	6:35	z Krakowa, Wiednia, Wrocławia, Warsz. Orłowa, (od 15/6
"	9:20	z Krakowa, Wiednia, Warszawy, Berlina, Wrocławia, Tarnowa,	"	7:10	do 15/9) Chyrowa, Mez-Laboreza i Peszu, Oświęcimia
"	10:50	Jassa, Przeworska i Rozwadowa	"	7:25	Zawocznego, Munkoza, Peszu, Chyrowa, Kałusza
"	10:20	z Czerniowca, Itzkan, Bukaresztu, Husiatyna, Kóresmesz	"	7:35	Tarnopola i Brodów
"	10:30	z Zawocznego, Peszu, Chyrowa, Kałusza, Borysławia	"	7:55	Sokala i Rawy ruskiej
"	10:20	z Podwoleńsk, Kijowa, Odessy, Brodów, Kopyczyniec, Zales-	"	8:25	Brachowice (od 1/5 do 15/9 w niedziele i święta)
"	10:30	czyk, Skaly, Iwania pustego	"	9:30	Janowa (od 1/5 do 15/9)
Na dworzec „Podzamcze“:					
"	8:12	z Podwoleńsk, Grzymałowa, Tarnopola,	"	9:30	Czerniowiec, Itzkan, Jassa, Bukaresztu, Czortkowa, Bertomatu,
"	7:40	z Tarnopola i Brodów	"	11:00	Serotu, Brodiny, Suezawy
pospiesz.	2:20	z Podwoleńsk, Kijowa, Odessy, Grzymałowa i Brodów	"	11:10	z Krakowa, Wiednia, Warszawy, Wrocławia, Rozwadowa via
osobowy	5:11	z Kopyczyniec, Zaleszczyk Podwysokiego i Brodów	"	11:10	Przeworsk, Chyrowa, Rymanova, Iwonicza, Orłowa, Wieliczki,
"	10:02	z Podwoleńsk, Kijowa, Odessy i Brodów, Kopyczyniec, Zales-	"	7:30	Chabówki, Zakopanego
"	10:02	czyk, Skaly, Iwania pustego	"	7:30	Podwoleńsk, Brodów, Kopyczyniec, Grzymałowa
Z dworca Podzamcze:					
"	6:43	z Podwoleńsk, Brodów, Kijowa, Odessy, Kopyczyniec	"	7:30	Tarnopola i Brodów
"	9:42	z Podwoleńsk, Kopyczyniec, Zaleszczyk	"	11:32	Podwoleńsk, Brodów, Kopyczyniec, Zaleszczyk, Podwys-
pospiesz.	2:08	z Podwoleńsk, Brodów, Kopyczyniec, Zaleszczyk, Skaly, Iwa-	"	11:32	kiego, Grzymałowa
"	7:30	nia pustego Grzymałowa, Kijowa, Odessy			

Uwaga: Pora nocka oznaczona jest ramkami. Czas środkowo-europejski jest późniejszy o 36 minut od czasu lwowskiego. W miesiąc wydają bilety jazdy. Zwykłe bilety ajencya dzienników J. St. Sokolowskiej, w pasażu Iluzjanina l. 9, od 7 rano do 8 godziny wieczorem, zaś zwykłe i wszelkiego innego rodzaju bilety, taryfy, ilustrowane przewodniki, rozkłady jazdy itp. biuro informacyjne etc. kolei państw. (ulica Krasickich l. 5 w podwórzu, Soboty II, drzwi l. 52) w godzinach urzędowych (8-3 w święta 9-12).